

FREDERIKSBERG
KOMMUNE

UDSATTEPOLITIKKENS HANDLEPLAN 2021 – 2022

Indhold

1. INTRODUKTION.....	2
2 HANDLEPLANENS INDSATSER OG UDVIKLINGSINITIATIVER.....	3
2.1 UDSATTE BORGERE I HJEMLØSHED.....	3
2.1.1 IGANGVÆRENDE INDSATSER	3
2.1.2 UDVIKLINGSTILTAG	5
2.2 KVINDER I VOLDELIGE RELATIONER	5
2.2.1 IGANGVÆRENDE INDSATSER	5
2.2.2 UDVIKLINGSTILTAG	6
2.3 BORGERE I MISBRUG.....	7
2.3.1 IGANGVÆRENDE INDSATSER	7
2.3.2 UDVIKLINGSTILTAG	8
2.4 BORGERE MED PSYKISKE LIDELSER	9
2.4.1 IGANGVÆRENDE INDSATSER	9
2.4.2 UDVIKLINGSTILTAG	10
2.5 BORGERE DER LEVER ET SKADELIGT LIV I PROSTITUTION	10
2.5.1 IGANGVÆRENDE INDSATSER	10
2.5.2 UDVIKLINGSTILTAG	10
2.6 TVÆRGÅENDE SOCIALE INDSATSER OG UDVIKLINGSINITIATIVER.....	11
2.6.1 IGANGVÆRENDE TVÆRGÅENDE SOCIALE INDSATSER.....	11
2.6.2 UDVIKLINGSTILTAG	16
3 HANDLEPLANENS KOBLING TIL ØVRIGE POLITIKKER OG PLANER.....	16
4 HANDLEPLANENS UDVIKLINGSINITIATIVER.....	19
INDSATS NR. 1 UDSATTE BORGERE I HJEMLØSHED – UDVIKLINGSMULIGHEDER OG FORBEDRINGSTILTAG	20
INDSATS NR. 2 ACT SOM INDSATS FOR BORGERE I LANGVARIG HJEMLØSHED MED KOMPLEKSE PROBLEMSTILLINGER	22
INDSATS NR. 3 STØTTE TIL VOLDSDRAMTE KVINDER - EN STYRKET FOREBYGGENDE INDSATS	24
INDSATS NR. 4 TILBUD OM SPECIALISERET UDREDNING OG BEHANDLING I DØGNREGI - OG STYRKELSE AF DEN KOMMUNALE BEHANDLING AF BORGERE MED DOBBELTBELASTNING	26
INDSATS NR. 5 BORGERENS FÆLLES PLAN MED VUM 2.....	27
INDSATS NR. 6 INDSATSER TIL SOCIALT UDSATTE ÆLDRE MED SÆRLIGE PLEJE- OG OMSORGSBEHOV	29
INDSATS NR. 7 SKP I FRIVILLIGT REGI EFTER SERVICELOVEN § 82 D.....	30
INDSATS NR. 8 IDRÆTSFÆLLESKABER FOR SOCIALT UDSATTE	32
INDSATS NR. 9. WORKSHOP MED CIVILSAMFUND OM INKLUSION AF SOCIALT UDSATTE I BYENS FÆLLESKABER.....	34
INDSATS NR. 10 SOCIALT FRIKORT	35

1.Introduktion

Udsattepolitikens handleplanen 2021-2022 skal understøtte implementeringen af Frederiksberg Kommunes udsattepolitik 2019-2022 rettet mod udsatte voksne. Handleplanen har til formål at samle prioriteringen og omstillingen af den eksisterende indsats på udsatteområdet samt at sikre sammenhæng og koordination i indsatserne.

Udsattepolitikens handleplan for 2021-2022 bygger videre på læring og erfaringer fra forrige handleplan. Handleplanen for 2020 blev forlænget til foråret 2021 grundet corona-situationen, idet mange aktiviteter enten har måtte udsættes eller er blevet neddroget pga. akutte prioriteringer relateret til Covid-19. Det har også betydet, at erfaringerne fra corona-nedlukningen er løftet ind i nærværende handleplan. Tidsrammen for handleplanen er samtidig ændret til et toårigt perspektiv pga. det fremskredne tidspunkt.

Målsætninger

Udsattepolitikens handleplan tager afsæt i udsattepolitikken, som står på Frederiksbergstrategien og dens værdigrundlag om livskvalitet i hverdagen, plads til alle og muligheden for at være en del af fællesskabet. Udsattepolitikken bygger på grundprincipperne om mangfoldighed, tilgængelighed, inklusion og aktivt medborgerskab med afsæt i et helhedsorienteret ressourcaperspektiv.

Målsætningerne for udsattepolitikken 2019-2022 er, at flere udsatte borgere;

- udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser
- har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere
- er aktive i samfunds-, forenings - og det demokratiske liv
- gennemfører en ungdoms- og videreuddannelse
- er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber
- lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer
- møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange

Nærværende handleplan er bygget op om disse syv mål og udsattepolitikens fire pejlemærker: 1) borgeren er en ressource i eget liv og i civilsamfundet, 2) det nære netværk er en ressource i den enkeltes liv, 3) civilsamfundet er en ressource i borgerens liv og 4) de fælles ressourcer i Frederiksberg Kommune skal sættes i spil og komme udsatte borgere til gode.

Målgrupper

Handleplanens indsatser er målrettet socialt udsatte voksne over 18 år, som modtager hjælp og støtte efter serviceloven eller sundhedsloven, for så vidt angår alkoholbehandling, på grund af psykiske vanskeligheder eller særlige sociale problemer. Det gælder blandt andet personer, som er udfordret af hjemløshed, stofmisbrug eller alkoholafhængighed - eller borgere, der har en sindslidelse, eller er i prostitution eller udsat for vold i familien. Dét at være socialt udsat omfatter typisk to eller flere af de nævnte udfordringer.

Udsatte voksne er en sammensat gruppe; mange borgere lever med en eller flere af ovenstående udfordringer, uden at det begrænser deres deltagelse i samfundslivet og tilknytning til arbejdsmarkedet, men de vil typisk være i risikogruppen for marginalisering og social udstødelse.

Nærværende handleplan omhandler alene gruppen af borgere, som er alvorligt udsatte og udfordret af flere problemområder. Indsatser målrettet borgere i risikogruppen for at blive socialt udsat favnes primært af øvrige politikker og planer relateret til eksempelvis Børne- og Ungeområdet, Beskæftigelsesområdet, Sundhedsområdet og i strategien om Socialt bæredygtige by.

Forankring og udmøntning

Indsatserne i Udsattepolitikens handleplan er politisk forankret i Socialudvalget. Nærværende handleplan er ikke en udtømmende beskrivelse af alle indsatser målrettet udsatte voksne i Frederiksberg Kommune, da tiltag rettet mod socialt udsatte grupper også understøttes gennem kommunens øvrige politikker og planer.

Det gælder f.eks. særligt Den Sociale Masterplan 2021-2023, der har sit udspring i Udsattepolitikken og Handicappolitikken - og som understøtter tankerne bag Bæredygtigt Frederiksberg. Det sker med fokus på kernevelfærd og bæredygtighed, både socialt, økonomisk og miljømæssigt. Masterplanen lægger de spor, der sikrer udsatte borgere en plads i byen (et botilbud, et aktivitets- og samværstilbud, en støtte i egen bolig, et integreret bymiljø, en kerneydelse fra kommunen (myndighed/udfører) etc.).

I afsnit 3 redegøres der for, hvordan udmøntningen af udsattepolitikens mål også understøttes af øvrige politikker og planer i det daglige arbejde, og/eller har politisk opmærksomhed gennem kommunes andre politikker og planer.

Handleplanens opbygning

Handleplanen er inddelt i 4 afsnit. Første afsnit beskriver handleplanens ramme. Andet afsnit giver en oversigt over igangværende indsatser og udviklingsinitiativer på området. Tredje afsnit redegør for handleplanens kobling til øvrige planer og politikker, der har betydning for udsatte borgere og fjerde afsnit beskriver de specifikke udviklingsinitiativer, som implementeres i 2021-2022.

2 Handleplanens indsatser og udviklingsinitiativer

Afsnittet giver en samlet oversigt over såvel igangværende indsatser som udviklingsinitiativer. Her fremgår de igangværende initiativer, som omfatter de mange og ofte lovbestemte indsatser for udsatte borgere, der foregår hver dag og/eller har politisk opmærksomhed. Derudover opridses de udviklingsinitiativer, som skal bidrage til innovation og afprøvning af nye veje i opgaveløsningen.

I beskrivelsen er indsatserne opdelt i forhold til handleplanens målgrupper dvs. hjemløse, misbrugere, kvinder i voldelige relationer, psykiske lidelser og prostitution, idet der arbejdes med en differentieret tilgang, hvor indsatserne er koblet til målgruppernes specifikke problemstillinger. En række indsatser vil i praksis være tværgående og berører således flere af målgrupperne i Udsattepolitikken handleplan. Det handler eksempelvis om den forebyggende indsats, styrket borgerdialog, lighed i sundhed, strategisk brug af frivilligmidler mm. Disse tværgående indsatser beskrives i afsnit 2.6

2.1 Udsatte borgere i hjemløshed

Frederiksberg Kommune har prioriteret at have en bred vifte af differentierede tilbud til hjemløse. Indsatsen overfor hjemløse borgere hviler på Housing First princippet. Grundopfattelsen i princippet er, at en varig bolig med bostøtte er forudsætningen for, at der kan arbejdes med de problemstillinger og udfordringer, som den hjemløse ellers måtte have. Der anvendes evidensbaserede bostøttemetoder samt en rehabiliterende og recoveryorienteret tilgang.

2.1.1 Igangværende indsatser

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikken overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktiv i hverdagen. Indsatserne vil have en effekt på opnåelsen af flere af udsatte politikkenes syv mål. Det handler udover at mestre eget liv især om en tilgængelig bolig, om mulighed for at leve et sundt liv og om inklusion i fællesskabet.

Kernelementer i indsatsen er:

Midlertidige boliger m.m.

På Frederiksberg får udsatte borgere, som står på gaden, mulighed for midlertidigt tag over hovedet i form af akutte botilbud såsom herbergerne Lærkehøj og Lindvangen eller krisecentre, hvor man kan få dækket basale behov og modtage social støtte til at komme videre i livet. Derudover er der natherberget, som har plads til 14 personer. Under coronanedlukningen er der indsat to beboelsesvogne med fire rum i hver vogn, så de hjemløse natvarmestuebrugere får egen kabine.

Der er 18 akutboliger, som er midlertidige lejligheder med bostøtte, der tilbydes unge og ældre hjemløse Frederiksberg borgere, som har behov for et alternativ til herberg. Der er yderligere etableret en

gadeplanslejlighed, som giver det opsøgende Hjemløseteam på gaden et afgørende værktøj i relationsarbejdet med ofte meget isolerede og psykisk syge gadesovere. Gadeplanslejligheden kan benyttes af gadesovere i kortere periode til at få ro på, at få noget søvn, noget at spise og et bad.

For de allermest udsatte borgere, som har svært ved at bo i en ordinær bolig, er der etableret tre skæve boliger, Stenhuggerhusene. Det skaber ro omkring de hjemløses situation og giver mulighed for at arbejde målrettet og håndholdt med de indsatser, som enkelte har behov for.

Handleplan for hjemløse i kulden/coronasituation

Handleplanen indeholder tre trin, der kan iværksættes i en akut situation ved ekstreme kuldegrader, som giver mulighed for at etablere op til otte ekstra akutpladser på herberget Lærkehøjs natvarmestue. Pladserne er brugt som en særlig coronaindsats i det seneste år. Det har således været muligt at fortsætte indsatsen i natvarmestuen i stort set samme omfang som tidligere. Det kommer til at fortsætte til alle er vaccineret.

Varige boliger til hjemløse

Med afsæt i Housing First princippet er der løbende fokus på at etablere varige boliger med bostøtte til kommunens hjemløse.

Frederiksberg Kommune har, som en del af rammeaftalen med de almene boligorganisationer for 2016 til 2019, lavet en aftale om 45 permanente særboliger, der skal anvendes til hjemløse borgere. Ved udgangen af 2020 var 23 boliger leveret. Det har betydet, at der i 2021 aktuelt er flere boliger til rådighed, som gør at housingfirst reelt kan praktiseres, og at flere borgere kommer ud af herbergerne og i egen bolig.

Deleboliger /udslusningsboliger

Kommunen arbejder i 2021 og fremadrettet med at anvende flere deleboliger, som en del af housingfirst strategien. Der er allerede taget en del af disse boliger i brug, og der vurderes løbende, om der er behov for at supplere antallet af deleboliger yderligere.

Kommunen kan indgå aftale med de almene boligorganisationer om at stille ledige almene familieboliger til rådighed med henblik på udlejning som udslusningsboliger. Udslusningsboliger er målrettet borgere, som har sociale problemer ud over boligproblemet, som midlertidigt opholder sig i boformer efter servicelovens § 107 og 110, og som i en overgangsperiode har brug for særlige vilkår og støtte fra boformen for evt. senere at kunne overgå til det almindelige lejeboligmarked.

Hjemløseteam

Kommunens Hjemløseteam udfører opsøgende arbejde og skaber kontakt til de hjemløse Frederiksbergborgere, der typisk opholder sig på gaden, er sofasovere eller som benytter sig af herberg. Personalet på herbergerne Lindevangen og Lærkehøj har også en afgørende rolle i kontakttableringen.

Samarbejde med regionens psykiatriske gadeplansteam

Frederiksberg Kommune har et tæt samarbejde med psykiatrisk gadeplansteam under Region Hovedstadens Psykiatri. Det psykiatriske gadeplansteam laver, i samarbejde med kommunens indsatser på hjemløseområdet, opsøgende arbejde på gaden overfor hjemløse med behov for psykiatrisk udredning og behandling. Se også afsnit 2.4 for indsatser målrettet psykiatriområdet.

Fremskudt indsats og fokus på unge i risiko for hjemløshed

Den fremskudte sagsbehandling blev med budget 2021-2022 gjort til en varig indsats - og indgår derfor som en integreret og vital del af den kerneindsats kommunen yder til udsatte og hjemløse Frederiksbergborgere. Den fremskudte indsats er koblet til Arbejdsmarkedsafdelingen og Socialafdelingen målrettet udsatte og hjemløse over 30 år samt til Ungecenteret målrettet udsatte unge mellem 16-29 år.

Den fremskudte sagsbehandling på social- og beskæftigelsesområdet ses som afgørende for at nå ud til de allermest socialt udsatte borgere. Der er tale om en fleksibel indsats, hvor der anvendes særlige metoder i det sociale arbejde. Omdrejningspunktet er en opsøgende tilgang og en hurtig, håndholdt og koordineret indsats på tværs af forvaltningsområder, hvor der bygges bro til kommunens tilbud.

Indsatsen har særlig betydning i forhold til at udrede og afklare udsatte borgeres behov for hjælp samt deres arbejdsevne. Unge i risiko for at havne på kanten af samfundet får særlig opmærksomhed gennem den

aktive og opsøgende tilgang hos de fremskudte sagsbehandlere i Ungecentret. Det betyder også et fokus på at styrke en sammenhængende indsats for den enkelte unge, som skal overgå fra foranstaltninger på børne- og Ungeområdet til en indsats på voksenområdet.

Forebyggelse af boligudsættelser

Socialafdelingen har igangsat en mere opsøgende indsats gennem en øget tilstedeværelse i relevante boligområder. Indsatsen bygger på erfaringerne fra Finsenshave, hvor støtte-kontaktpersonsordningen i samarbejde med DAB (administrationsselskab) laver opsøgende arbejde overfor de borgere, som står overfor en udsættelse. Gældsrådgivning og økonomisk rådgivning for borgere, der rammes af kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen, er en del af tilbuddet.

Øget tryghed og sikkerhed på herberger og botilbud

I budgetaftalen 2021-2022 blev der afsat midler til fortsat at understøtte den positive udvikling i Finsenshave, som bygger på flere års fokuseret indsats. Der sættes ind med særlige tiltag som skaber ro, tryghed og sociale fællesskaber, hvor den enkelte borger kan bryde med social ensomhed, og opleve sig som en del af fællesskabet. Der er endvidere sat ind med ekstra nattevagter på herbergeret Lærkehøj og Lioba (§107 og §108 tilbud), som huser de allermest udsatte borgere.

2.1.2 Udviklingstiltag

I tillæg til de igangværende indsatser gennemføres der i perioden 2021-2022 udviklingstiltag målrettet borgere i hjemløshed, som er et supplement til den brede vifte af tilbud på området.

- **Udviklingsindsats 1:** Udsatte borgere i hjemløshed – udviklingsmuligheder og forbedringstiltag med afsæt i regeringens nye tiltag
- **Udviklingsindsats 2:** ATC som indsats for borgere i langvarig hjemløshed med komplekse problemstillinger

Udviklingsinitiativerne er beskrevet i afsnit 4.

2.2 Kvinder i voldelige relationer

Det følgende afsnit beskriver, hvilke tilbud og indsatser kvinder på Frederiksberg tilbydes, når de lever med vold i nære relationer. Der tages udgangspunkt i de indsatser, som tilbydes i Socialafdelingen.

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikens overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktive i hverdagen. Indsatserne vil have effekt på opnåelsen af flere af udsatte politikens syv mål. Det handler om, at kvinderne bliver klar til igen at komme ud og mestre livet, få tilknytning til arbejdsmarkedet og klare sig i egen bolig.

2.2.1 Igangværende indsatser

Tilbuddene og indsatserne kan deles op i tre typer. Den første er de mere forebyggende tiltag, den anden er tilbud og indsatser, som ydes ved det akutte behov for hjælp. Den tredje typer dækker over efterværnsindsatser og tilbud.

Kerneelementer i indsatsen er:

Forebyggelse

Der blev med afsæt i budgetforliget 2020 forelagt socialudvalget en afdækning af de tilbud, der findes i Frederiksberg Kommune i forhold til at støtte voldsramte kvinder, samt anbefalinger til hvilke yderligere forebyggende indsatser der kan iværksættes (SU 1.2 2021 pkt.8).

Afdækningen, som blev forelagt socialudvalget, viste bl.a., at der nationalt var 38.000 kvinder og 19.000 mænd, som årligt udsættes for fysisk partnervold. Derudover skønnes det, at dobbelt så mange udsættes for psykisk vold. De nationale data viser, at der er en stor andel, som ikke søger hjælp eller ophold på

krisecenter. Det kan både hænge sammen med, at flere voldsramte ikke har erkendt volden, og derfor ikke opsøger hjælp - eller at de primært vælger at opsøge hjælp i eget netværk.

På baggrund af Socialudvalgets beslutning sættes ind med yderligere forebyggende indsatser i et tredelt spor særligt målrettet; kommunikation, kompetenceløft og øget samarbejde med civilsamfund, herunder at kompetencerne bredt i organisationen udbygges ved at styrke eksisterende ressourcepersoner, så de kan deltage i kompetenceudviklingen i deres egen del af organisationen og styrke eksisterende værktøjer.

Disse tiltag skal supplere den brede vifte af tiltag, som tilbydes på tværs af Socialafdelingen målrettet voldsramte. I den forbindelse har Teamet for afklaring og forebyggelse i Socialafdelingen en særlig vigtig forebyggende funktion, da borgere med sociale problemer kan henvende sig og modtage råd og vejledning fra teamets medarbejdere.

Der arbejdes desuden forebyggende i den boligsociale indsats gennem blandt andet oplæg om kvinders rettigheder, ligestilling og kvinders økonomi. Det sker i forbindelse med barselsnetværk og kvindenetværk i regi af Bydelsmødrene, ligesom selve bydelsmøddannelsen er en uddannelse, hvor kvinderne får viden om ligestilling og kvinders rettigheder. Derudover er der en række ambulante rådgivningstilbud fra foreninger og organisationer med specialiseret viden på området, som myndighedsmedarbejdere henviser og vejleder borgere til, når det er relevant for deres specifikke udfordringer.

Akut hjælp

Kerneindsatsen for kvinder i voldelige relationer handler om at understøtte, at kvinderne bliver klar til igen at komme ud og mestre livet, få tilknytning til arbejdsmarkedet og klare sig i egen bolig. Af tilbud og indsatser i den mere akutte fase kan kvinden lade sig indskrive på et krisecenter. På Frederiksberg ligger et krisecenter med plads til otte kvinder og ti børn, som drives af Dansk Kvindesamfunds Krisecentre.

Kvinden kan selv møde op på krisecenteret eller få en henvisning fra en offentlig myndighed. Kvinden kan selv vælge, hvilket krisecenter hun vil opsøge eller lade sig indskrive på. Det er krisecentret, der i sidste ende træffer beslutning om, hvorvidt kvinden kan tage ophold på krisecenteret. Hvis der ikke er flere ledige pladser, vil krisecentrets medarbejdere hjælpe kvinden videre til et andet krisecenter.

For at understøtte at færre kvinder får brug for gentagne ophold på krisecentrene, og at opholdstiden på krisecentre afstemmes med den mindst indgribende indsats over for den enkelte kvinde, sættes ind med fremskudte sagsbehandlere, som yder en målrettet og koordineret indsats over for kvinderne. De fremskudte sagsbehandlere varetager henholdsvis myndighedsopgaven og den koordinerende funktion under kvindens ophold (jf. Servicelovens §109 stk. 7), hvilket medfører færre overgange og sikrer en kontinuitet fra indskrivning til udskrivning fra krisecentret.

Efterværn

Efterværnet er en helhedsorienteret indsats, som sikrer integration i hverdagen med fokus på bolig, økonomi og uddannelse og beskæftigelse. En del af dette er den hjælp, som de fremskudte sagsbehandlere tilbyder kvinden efter endt ophold på krisecenter. De fremskudte sagsbehandlere tilbyder, at der udarbejdes en social handleplan (Servicelovens §141) i samarbejde med kvinden, med særligt fokus på integration i hverdagslivet efter kvinden har afsluttet sit ophold på krisecentret. Dette arbejde vil ofte ske i samarbejde med den boligsociale indsats eller i samarbejde med frivillige foreninger for eksempel Q-værk, som modtager midler efter Servicelovens §18 på Frederiksberg.

Frederiksberg Kommune er som andre kommuner i Region Hovedstaden udfordret af, at der er få billige boliger. De fremskudte sagsbehandlere i Socialafdelingen har i deres arbejde med voldsramte fokus på opskrivning til boliger.

2.2.2 Udviklingstiltag

I tillæg til de igangværende indsatser målrettet kvinder i voldelige relationer gennemføres der i perioden 2021-2022 følgende udviklingsindsats, som er et supplement til den brede vifte af tilbud på området.

- **Udviklingsindsats 3:** Støtte til voldsramte kvinder – fokus på en styrket forbyggende indsats særligt målrettet; kommunikation, kompetenceløft og øget samarbejde med civilsamfund.

Udviklingsinitiativet er beskrevet i afsnit 4.

2.3 Borgere i misbrug

Der er i nærværende handleplan alene fokus på mennesker med et problematisk forbrug af rusmidler, der kan siges at være socialt udsatte. Det vil sige personer, der har komplekse sociale problemer, og hvor misbruget kun er en af flere faktorer, der medfører, at en person befinder sig i en udsat situation.

Indsatser for borgere, der er dobbeltbelastede med samtidigt misbrug og psykisk sygdom, er beskrevet under afsnit 2.4 vedr. borgere med svær psykisk sygdom. Frederiksberg Kommune (FKRC) varetager både myndigheds- og behandleropgaverne i rusmiddelbehandlingen. FKRC laver hermed forarbejdet til afgørelsen om behandling, udarbejder behandlingsplan og forestår selve behandlingen.

2.3.1 Igangværende indsatser

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikens overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktive i hverdagen. Indsatserne vil have effekt på opnåelsen af flere af udsatte politikens syv mål. Det handler udover målet om at mestre eget liv også om muligheder for at leve et sundt liv, om inklusion i fællesskabet og om, at udsatte borgere skal møde en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.

Kerneelementer i indsatsen er:

Misbrugsbehandling

FKRCs arbejde er baseret på gældende lovgivning, de Nationale Kliniske Retningslinjer på alkoholområde, og for den sociale stofmisbrugsbehandling på stofområdet samt aktuel bedste viden på behandlingsområdet. Alkohol- og stofbehandling omfatter medicinske og ikke-medicinske indsatser, der har til formål at reducere indtag og følgevirkninger af alkohol og stoffer med udgangspunkt i den enkelte borgers situation. Indsatsen har fokus på at reducere sociale, psykiske og fysiske barrierer for at opnå behandlingsmålene. Rusmiddelbehandling er frivillig, og borgeren skal personligt anmode om behandling.

Forebyggelse og rådgivning – med et ungefokus

Rusmiddelbehandlingen i Frederiksberg Kommune rummer også en forebyggelsesindsats og rådgivning, herunder tidlig opsporing via frontmedarbejdere. Tidlig indsats i form af forebyggelse og rådgivning udmøntes i et samarbejde med Sundhedscentret (SEL § 119). Denne primære forebyggelsesindsats involverer undervisning på ungdomsuddannelser og af frontpersonale (tidlig opsporing). Sekundær forebyggelse foregår i form af råd og vejledningssamtaler i FKRC.

”Frederiksberg U-turn”, målrettet unge 15 - 25 årige udfaldstruede fra uddannelse og beskæftigelse pga. rusproblematik, er blevet forankret i FKRC som metodisk tilgang. Der bygges videre på læringen fra udviklingsprojektet 2019-2020, der indgik i den forrige handleplan for udsattepolitikken 2019-2022. Det betyder, at der fortsat er et tæt samarbejde på tværs af forvaltningen med involvering af Familieafdeling, Sundhedsafdelingen (Forebyggelsen) og Ungecentret med fokus på U-turn projektets målgruppe. Inddragelse og tilbud til forældre til de unge fortsættes også. Der vil imidlertid være nogle ressourcemæssige udfordringer ift. kapacitet, hvis efterspørgslen stiger.

Med afsæt i budgetaftalen 2021-2022 forsættes støtten til organisationen TUBA, som tilbyder hjælp til unge, der vokser op under vanskelige kår i familier med alkohol- eller misbrugsproblemer i form af rådgivning og terapi i aldersgruppen 25 og 34 år. Aldersgruppen op til 25 år servicerer af TUBA via de statslige puljemidler.

Skadesreduktion - koordineret indsats

Det er erfaringen, at en gruppe af borgere med misbrug, både alkohol og stoffer, har svært ved selv at opsøge behandling eller ikke ønsker behandling. FKRC er sammen med relevante parter, bl.a. SKP-teamet og hjemme(syge)plejen, i løbende dialog omkring håndtering af henvendelser om og tilbud til denne borgergruppe med henblik på at reducere risikoen for en yderligere social deroute.

Fokus på lighed i sundhed

Der arbejdes systematisk med sundhedsplaner, og sammenhængen mellem social- og sundhedsplan i FKRCs afdeling 1 (opioider). FKRC har konverteret en stilling til en udviklingssygeplejerske. Dette er i høj grad et løft i indsatsen.

Der arbejdes endvidere målrettet med de 12 sygeplejefaglige problemområder. Arbejdet sker i slipstrømmen på erfaringer på Lioba, hvor afdelingslægen har fokus på denne opgave.

Erfaringer viser, at en større gruppe, som bor i egen bolig, har betydelige helbredsmæssige problemer som gør, at de, foruden håndtering af rusmiddelproblematikken, er afhængige af sundhedsfaglig assistance i hjemmet (sårbehandling, hjælp til basal hygiejne og medicinering etc.). FKRC har på borgerniveau et løbende samarbejde med hjemmeplejen og dette samarbejde vil blive styrket og udviklet i de kommende år. Der er tale om et samarbejde med hjemmesygepleje og frontlinjemedarbejdere, der, via assisteret hjælp fra overlægen i FKRC, i højere grad bliver i stand til at håndtere opgaver sammen med udsatte borgere i borgerens hjem. Også ansættelsen af ny socialsygeplejerske er med til at løfte indsatsen yderligere.

Se også afsnit 2.6.1 hvor tværgående sundhedsorienterede indsatser uddybes, herunder lægestillingen på FKRC, botilbud og herberger, der blev etableret i 2020, som var en indsats i Udsattepolitikens forrige handleplan.

Afprøvning og udvikling af alternative metoder til kontakt med borgerne og webmuligheder i behandlingen

Covid-19 restriktioner og nedlukninger har tvunget flere til at finde nye måder at levere serviceydelser til borgerne. FKRC har igangsat flere nye tiltag og afprøvet nye former for kontaktetablering og til fastholdelse af borgerne. I forhold til fastholdelse af kontakten til borgere foretages der fx individuelle vurderinger af borgers tilstand/ressourcer og afhængig heraf tilbydes/aftales kontakt; omfang og form.

Generelt prioriteres det, at nye henvendelser får mulighed for fysiske møder i opstart, og derefter overgår kontakten (ud over den medicinske og sundhedsfaglige), såfremt det er muligt, til webbaserede løsninger (Teams) og/ eller telefonkontakt.

FKRC har også udviklet et gruppetilbud på Teams, som har vist sig at fungere godt, og som derfor planlægges at blive udvidet i 2021.

Ved særlige lejligheder, bl.a. under første fuldstændige nedlukning og op til julen 2020, har udvalgte borgere, over 45 år, der ikke har ressourcer omkring sig, modtaget personlige besøg.

Samværs- og aktivitetstilbud

Under FKRC hører desuden samværs- og aktivitetstilbuddet Roskildevej, der på baggrund af visitation tilbyder samvær, omsorg mv. for borgere med misbrugsproblemer. Roskildevej tilbyder dels omsorg og kontakt til særligt udsatte borgere og dels et "klub"-lignende tilbud til borgere, der er ved at afslutte deres behandling, men som har brug for at danne nye netværk.

2.3.2 Udviklingstiltag

For at sikre den mest effektfulde behandling af borgere med rusmiddelsproblematikker afprøves løbende nye metoder og tilgange. I tillæg til de igangværende indsatser gennemføres i perioden 2021-2022 følgende indsats, som er et supplement til viften af tilbud på området.

- **Udviklingsindsats 4:** Tidlig tilbud om specialiseret udredning og behandling i døgnregi og styrkelse af den kommunale behandling af borgere med dobbeltbelastning.

Indsatsen er beskrevet i afsnit 4.

2.4 Borgere med psykiske lidelser

Borgere med psykisk sygdom er en bred målgruppe og er ikke per definition udsatte. Frederiksberg Kommunes indsatser i nærværende handleplan omfatter borgere med psykiske lidelser, som er mest udsatte. Det skal også bemærkes at en del borgere med psykisk lidelse med behov for væsentlige kommunale indsatser vil modtage tilbud gennem FKRC i forhold til misbrugsbehandling.

2.4.1 Igangværende indsatser

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikens overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktiv i hverdagen. Indsatserne vil have effekt på opnåelsen af flere af udsatte politikens syv mål. Det handler, udover målet om at mestre eget liv, også om muligheder for at leve et sundt liv, om inklusion i fællesskabet og om, at udsatte borgere skal møde en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.

Kernelementer i indsatsen er:

Den integrerede psykiatriske indsats

Integreret psykiatrisk indsats er målrettet borgere med samtidige indsatser i kommunen og regionen. Indsatsen medvirker til, at borgeren i højere grad oplever sammenhæng mellem indsatserne både under og efter udskrivning fra region til kommune. Integreret psykiatri bygger på et partnerskab med regionen fra 2018-2021, som beror på sundhedsaftalen.

Med budgetaftalen 2021-2022 er integreret psykiatri forankret som en varig indsats i Frederiksberg Kommune - og er således fast forankret som en kerneindsats i forhold til borgere med psykiske lidelser. Der vil derfor fortsat være fokus på at skabe sømløse overgange mellem region og kommune - og at den enkelte borger får en velkoordineret og sammenhængende indsats, der understøtter borgerens recovery og rehabilitering. Der lægges vægt på, at der er én indgang til kommunen.

Indsatsen bygger på en håndholdt, fremskudt og forebyggende indsats, der rummer en stor faglig bredde og et tæt samarbejde med behandlingspsykiatrien. Derudover arbejder kommunale sagsbehandlere fra integreret psykiatri fremskudt hos indlagte borgere i regionen. Indsatsen omfatter også det interne arbejde i kommunen med fokus på at skabe helhed og sammenhæng for borgeren.

I regi af samarbejdet er der i 2021 bl.a. fokus på "Netværksmøder". Netværksmøder dækker over møder med kommunale og regionale medarbejdere samt borgere, hvor der er fastlagte arbejdsgange og møderoller. Derudover bidrager afholdelsen af møderne til at få skabt sammenhæng og koordination med udgangspunkt i borgerens udfordringer, mål og ønsker.

Med integreret psykiatri er der fokus op at reducere antal og varigheden af genindlæggelser samt at eliminere ventedage hos færdigbehandlede borgere. Det betyder i sidste ende også færre borgere med psykisk sygdom i botilbud - og at mere indgribende og dyre foranstaltninger kan undgås. Indsatsen understøtter regeringens 10 års plan for psykiatrien og kommuneaftalen, hvor sammenhængende borgerforløb er i fokus.

Særlige tilbud til borgere med dobbeltdiagnose og udadreagerende adfærd

Der er siden april 2017 indgået en national politisk aftale om mennesker med svære psykiske lidelser, et samtidigt misbrug og en udadreagerende adfærd, der gør, at de ikke kan rummes på de kommunale botilbud. På de nye psykiatriske afdelinger kan disse målgrupper i stedet få rehabiliterende, længerevarende behandling på typisk mellem 3 og 6 måneder.

Samarbejde og koordination

Der er en gruppe borgere i beskæftigelsessystemet, som har behov for at indgå i kommunens ressourceforløb på grund af en psykisk lidelse eller, at de er rehabiliteringspotentielle borgere inden påbegyndelse af et ressourceforløb. Her gives der støtte i form af tværgående koordinerende sagsbehandlere.

2.4.2 Udviklingstiltag

En variggørelse af den flerårige indsats med integreret psykiatri betyder, at indsatsen fra 2021 og frem er forankret som en igangværende og permanent indsats med et fortsat fokus på udviklingen. Der er på den baggrund ikke igangsat yderligere udviklingstiltag på området.

2.5 Borgere der lever et skadeligt liv i prostitution

Borgere i prostitution fortæller ofte ikke om deres prostitution og opsøger sjældent støtte- og hjælpetilbud. SSA-området møder i det daglige borgere, som lever et liv i prostitution eller personer, der har en prostitutionslignende adfærd, hvor der gives en seksuel ydelse for en modydelse, f.eks. et sted at sove, betaling af en barregning eller gaver, men hvor der ikke er en eksplicit forudgående aftale om betaling.

Kommunen har en særlig opgave i at støtte borgere, der ønsker hjælp til prostitutionsophør. Indsatsen omfatter generel rådgivningsforpligtelse til at forebygge sociale problemer, at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder og sætte borgeren i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp.

2.5.1 Igangværende indsatser

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikens overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktive i hverdagen. Indsatserne vil have effekt på opnåelsen af flere af Udsattepolitikens syv mål. Det handler, udover målet om at mestre eget liv, særligt om muligheden for at leve et sundt liv (mentalt sundhed) og opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Kerneelementer i indsatsen er:

Flerstrengt indsats

At ophøre prostitution er ofte en proces, der foregår gradvist og over længere tid. Der er som regel flere faktorer, der påvirker den enkeltes beslutning om at stoppe med at sælge sex. Prostitution hænger ofte sammen med en række andre sociale problemer som misbrug, menneskehandel, senfølger af incest, vold eller psykisk sårbarhed. Det er fokus på, at indsatsen over for prostitution sker i tæt samspil med de eksisterende sociale tilbud i kommunen og efter individuel vurdering af borgernes problemstillinger.

Prostitution kan være stigmatiserende for den enkelte, og det kan medvirke til, at prostitution hemmeligholdes. Derfor arbejdes der i mødet med borgere i prostitution med en flerstrengt indsats, hvor det primære fokus er støtte ud fra en helhedsorienteret socialfaglig tilgang, herunder akuthjælp, brobygning og rådgivning og evt. misbrugsbehandling samt skadereduktion.

Socialstyrelsens Kompetencecenter Prostitution bistår kommunen i komplekse sager i form af sparring om relevante hjælpetilbud og konkrete udfordringer i f.eks. sagsbehandlingen af kvinder og mænd i prostitution.

Frederiksberg Kommune har en aftale med LivaRehab, som tilbyder behandling og rehabilitering til mennesker med skadevirkninger fra prostitution, mennesker der har været udsat for incest, seksuelle overgreb og vold.

2.5.2 Udviklingstiltag

Der er ikke igangsat yderligere udviklingstiltag på området.

2.6 Tværgående sociale indsatser og udviklingsinitiativer

En del af Frederiksberg Kommunes indsatser målrettet socialt udsatte berører flere målgrupper på tværs af karakteristika som hjemløshed, misbrug, prostitution, sindslidelse eller vold i familien. De tværgående indsatser er beskrevet nedenfor - og omfatter såvel igangværende initiativer samt udviklingsinitiativer, der har fokus på social innovation og afprøvning af nye veje i opgaveløsningen. Disse indgår som et supplement til de igangværende aktiviteter på området.

2.6.1 Igangværende tværgående sociale indsatser

De konkrete indsatser understøtter Udsattepolitikens overordnede mål om at mestre eget liv og blive mest mulig selvhjulpne og aktiv i hverdagen. Indsatserne vil have en effekt på opnåelsen af flere af udsatte politikens 7 mål. Det handler, udover målet om at mestre eget liv, også om muligheder for at leve et sundt liv, om inklusion i fællesskabet og om at udsatte borgere skal møde en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.

Kernelementer i indsatsen er:

Forebyggende fokus

I den forebyggende indsats indgår *den fremskudte sagsbehandling* som et af flere initiativer. De håndholdte og fremskudte indsatser er rettet mod borgere med psykiske lidelser, udsatte unge, voksne hjemløse og voldsramte kvinder. Med indsatsen nås de allermost udsatte, som er i særlig risiko for at hænge fast i social udsathed. Indsatsen medvirker til, at de får den rette hjælp i rette tid - og forhindrer mere indgribende og udgift tunge indsatser.

Med budgetaftale 2021-2022 blev de fremskudte indsatser gjort varige, og indgår derfor som en integreret del af den sociale indsats i Frederiksberg Kommune. Der arbejdes med en tæt opfølgning og opbygning af en tillidsfuld relation, en vægtning af rummelighed og accept og en tilgang om at se det hele menneske bag udsathed. Fokus er på rehabilitering – og recovery ud fra en tankegang om, at størst mulig selvhjulpne har positiv indflydelse på den enkelte borgers trivsel. Se også afsnit 2.1.1.

Støtte og Kontaktperson-ordningen (SKP) udfylder en vigtig funktion i den forebyggende og rehabiliterende indsats, som skal hjælpe borgeren til at genvinde fodfæste i livet og til mestring af eget liv. Der er et løbende udviklingsfokus på, hvordan SKP-indsatsen kan udfoldes endnu mere, f.eks. i forhold til udsatte borgere i hjemløshed og individuel social støtte i overgangen til egen bolig og fastholdelsen af denne.

Styrket dialog mellem borger og forvaltning

Mødet med borgeren hviler grundlæggende på Udsattepolitikens værdigrundlag og tilgang om, at alle borgere har evner og ressourcer at bidrage med, samt at borgeren er hovedaktør og ekspert i eget liv. Borgerinddragelse er en nødvendig forudsætning for, at borgerens ressourcer kan bringes i spil, og at der kan sættes rehabiliterende mål for indsatsen, så borgeren opnår den størst mulige grad af selvhjulpne. Socialafdelingens arbejde med borgeren tager udgangspunkt i en "empowerment tankegang", hvor mål og beslutninger træffes sammen med borgeren.

Socialafdelingen har ekstra opmærksomhed på kompetencer og kommunikationsværktøjer, som skal bidrage til en god dialog med borgeren. Som led i opfølgningen af Redegørelsen om kvalitet i sagsbehandlingen på socialudvalgets område (SU den 2. marts 2020, pkt. 14 og MAG, den 9. marts 2020, pkt. 93) blev der i 2020 gennemført en undersøgelse, som stillede skarpt på borgernes tilfredshed og oplevelse af kontakten samt kommunikationen og inddragelse i sagsbehandlingsforløbet. Undersøgelsen pegede på et udviklingspotentiale i relation til kommunikationen med borgerne undervejs i sagsbehandlingen. Socialafdelingen har på den baggrund sat ekstra opmærksomhed på at styrke kompetencer og kommunikationsværktøjer, som skal bidrage til en god dialog med borgerne. (SU den 21. september 2020, pkt. 64).

Socialafdelingen har de seneste år haft øget fokus på faglige metoder til brug for at styrke dialogen med borgeren. Det sker gennem faglige værktøjer og metoder som voksenuedretningsmetoden (VUM),

dokumentationsredskabet Faglige Kvalitetsoplysninger (FKO) og Løsningsfokuserede tilgang (LØFT). Der pågår i 2021 en videreudvikling af voksenundretningsmetoden (VUM 2) med henblik på i endnu højere grad at involvere borgeren aktivt i udvikling af f.eks. handleplaner. Disse er samtidige vigtige værktøjer i forhold til at dokumentere borgerens progression. Udviklingen på området indgår som udviklingsinitiativ i nærværende handlingsplan og er et led i arbejdet med Borgerens fællesplan (se udviklingsindsats nr. 5, afsnit 4).

Der gennemføres løbende brugertilfredshedsundersøgelser, hvor den borgeroplevede kvalitet undersøges med henblik på at udvikle praksis og øge borgerens tilfredshed. Data og dialog fra brugertilfredshedsmålingerne giver et tilbageløb til indsatserne – både i forhold til den enkelte borger, og mere generelt i forhold til indsatser og rammer for målgrupperne. I udførerenheden på det socialpsykiatriske område bliver der f.eks. lavet brugertilfredshedsundersøgelser via app på en tablet, hvilket gør det enkelt at spørge borgerne om deres oplevelser løbende. Det arbejdes også på pjecer og informationsmateriale til borgerne, som vil understøtte den gode dialog om sagsbehandlingen. Dertil kommer, at der er et tæt og formaliseret samarbejde mellem borgerrådgiveren og Socialafdelingen.

Lighed i sundhed

Socialt udsatte borgere på botilbud og herberg, som hjemløse, stof- og alkoholmisbrugere, har ofte store sociale og sundhedsmæssige udfordringer. Levetiden er markant lavere end resten af befolkningen. Socialt udsatte dør f.eks. gennemsnitligt mellem 19 og 17 år tidligere end den øvrige befolkning. Samtidig lever de i gennemsnit længere tid med et dårligt helbred, som bl.a. indebærer alvorlige tandsmerter, hjerte-, lunge- eller leverproblemer og nedsat førlighed kombineret med stress og psykisk sygdom. Der ses også en markant overdødelighed af sygdomme, som kan behandles eller forebygges, hvis der var en god kontakt til sundhedsvæsenet.

I tråd med Udsattepolitikken og Sundhedspolitikens mål om at Udsatte borgere på Frederiksberg skal have de samme muligheder for at leve et sundt liv som andre, er der i de forløbende år sat ind med et forstærket fokus på at styrke sundhedsfaglige indsatser på socialområdet. Det sker bl.a. gennem følgende indsatser:

Integration af et sundhedsfagligt fokus på socialområdet

Der arbejdes løbende på at integrere det sundhedsfaglige fokus i det daglige arbejde på kommunens botilbud med afsæt i de 12 sygeplejefaglige problemområder. Indsatsen er yderligere forstærket i 2020 gennem ansættelsen af en læge tilknyttet til Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter (FKRC), botilbuddet Lioba (borgere med dobbeltdiagnose) og herbergerne Lærkehøj og Lindevangen samt natherberget. En læge på de sociale tilbud og herberger ruster personalet til bedre at håndtere sundhedsindsatser og relaterede forhold som hygiejnehåndtering og sundhedsfaglig opkvalificering af personalet, der understøtter de enkelte botilbud i at leve op til krav fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Dette tiltag indgik som udviklingsinitiativ i den forrige handleplan for udsattepolitikken 2019-2020, og er i dag forankret i driften.

Med budgetaftalen 2021-2022 er det tillige blevet muligt at variggøre den socialfaglig sygeplejerskekompetence i gadeplansindsatsen målrettet de allermost socialt udsatte borgere på gadeplan og herberger. Socialsygeplejersken har en afgørende forebyggende funktion i forhold til at sikre, at socialt udsatte med en dårlig sundhedstilstand hjælpes så tidligt som muligt til den rette behandling - og i forhold til brobygning til det etablerede sundhedssystem.

Der sigtes også mod et forstærket sundhedsfagligt fokus på udførerområdet, idet en faglig kvalitet fordrer en mere helhedsorienteret tilgang til den enkelte borger, herunder understøttelse af den fysiske sundhed, da denne er en forudsætning for livssituationen generelt. Sund livsstil, motion og bevægelse er således en integreret og individuel indsats på botilbuddene med de ressourcer, der er til rådighed. Hovedparten af botilbuddene i Frederiksberg Kommune har bl.a. tilbud om daglige gåture, både i grupper og enkeltvis eller andre motionstilbud.

Tandbehandling for socialt udsatte

Siden 2015 har der i Frederiksberg Kommune været en særlig indsats i forhold til at understøtte, at udsatte borgere modtager nødvendig tandbehandling. Indsatsen, der de første år var et udviklingsinitiativ i den forrige handleplan for udsattepolitikken, er med budgetaftalen 2021-2022 gjort varig, og er således forankret i driften. Ordningen består i, at en støttekontaktperson kan hjælpe med en ansøgning om økonomisk hjælp efter aktivlovens § 82 a og/eller § 82, jf. ovenfor, og støtte op om borgerens tandbehandling samt

understøtte borgeren i at møde op til behandlingsforløbet. Indsatsen skal støtte borgeren i at blive integreret i den helt almindelige almene voksentandpleje i privat praksis på sigt. Det overordnede mål er at hjælpe de socialt udsatte tættere på arbejdsmarkedet og til at indgå i sociale fællesskaber.

Tillige er der nationalt med finanslovsaftalen for 2020 afsat midler til at etablere en kommunal socialtandpleje. Kommunerne skal tilbyde gratis, akut, smertelindrende og funktionsopbyggende behandling til de mest socialt udsatte personer. Herudover skal borgerne tilbydes forebyggende råd og vejledning i forhold til vedligeholdelse af behandlingen, efter en konkret og individuel vurdering, tilpasset den enkelte borger. Formålet er at øge livskvaliteten og tandsundheden blandt de mest socialt udsatte og begrænse yderligere marginalisering. Loven trådte i kraft den 1. juli 2020.

Frederiksberg Kommune har jf. ændringerne i sundhedsloven iværksat tilbud om socialtandpleje, men implementeringen har været påvirket af corona - og derfor har den først været fuldt implementeret primo 2021. Målgruppen udgør "Borgere med særlige sociale problemer i form af gadehjemløse og borgere, der kan benytte herberger, varmestuer, væresteder på grund af hjemløshed, herunder borgere som ikke kan opholde sig i egen bolig" jf. sundhedsloven §134 a, stk. 1. Målgruppen for socialtandpleje er således de mest socialt udsatte borgere, som ikke kan benytte de eksisterende tandplejeordninger i omsorgstandplejen, specialtandplejen og den almindelig praksistandpleje.

Herudover kan kommunen ud fra en konkret vurdering tilbyde socialtandpleje til udsatte borgere, der ikke er omfattet af sundhedslovens § 134 a, stk. 1, og som ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud grundet særlige sociale problemer (jf. sundhedslovens § 134 a, stk. 2). Herved gives kommunen mulighed for at tilpasse socialtandplejetilbuddet til lokale kommunale forhold.

Det er de fremskudte sagsbehandlere i Socialafdelingen, der står for den "sociale" målgruppevurdering, mens det er tandplejen under sundheds- og forebyggelsesudvalget, der står for den "tandplejemæssige" visitation af borgere til socialtandplejen. Det konkrete arbejde udføres af den kommunale tandpleje på klinikken på Skolen på Grundtvigsvej.

Ældre udsatte borgere med særlige pleje og omsorgsmæssige behov

De generelt bedre sundheds- og livsvilkår for den brede befolkningen har skabt en stigende levealder for udsatte borgere. Eksempelvis er der fra 2009-2019 kommet mere end 50 procent flere hjemløse over 50 år. (VIVEs kortlægning "Hjemløshed i Danmark 2019"). Denne gruppe af borgere ældes tidligere end andre, fordi de tit har haft et hårdt liv. Den tidlige aldring og de plejebestanden, som følger, når man for eksempel lever med et alkohol- eller stofmisbrug, kræver ofte en særlig indsats.

Frederiksberg Kommune har sat ind med alternative plejeboliger til ældre misbrugere, der, udover at kæmpe med de psykiske konsekvenser af et misbrug, også har et tungt plejebestanden som følge heraf. Der er tale om en målgruppe, som ikke kan rummes på et almindelig plejehjem, da beboerne kan udvise socialt afvigende adfærd, med handlinger styret af afhængigheder, der ofte forårsager konflikter ift. gængse normer og omgangsformer.

Etableringen af alternative plejeboliger på Lioba er en indsats forankret i Den Sociale Masterplan og indgik som et udviklingsinitiativ i forrige handleplan for udsattepolitikken. Botilbuddet er målrettet målgruppen på Frederiksberg – misbrugere med stort plejebestanden. Lioba blev med botilbuddet udvidet fra 8 pladser til 23 pladser, der blev endelig etableret i september 2020. Erfaringerne fra de tilbudspladser, der er taget i brug, er positive. Pladserne fungerer efter hensigten fysisk, socialpædagogisk og sundhedsfagligt ift. borgernes individuelle mål. Borgerne indgår endvidere naturligt i nærområdet, herunder i naboskabet med Lioba Klosteret, som er udlejer af lokalerne. Pladserne er både § 107 og 108, da der er behov for både midlertidige og længerevarende indsatser.

Som det fremgår af ovenstående afsnit, har flere udsatte grupper helbredsmæssige udfordringer, som gør, at de, foruden håndtering af f.eks. rusmiddelproblematikken, også er afhængige af sundhedsfaglig assistance som sårbehandling, hjælp til basal hygiejne og medicinering osv. Frederiksberg Kommune arbejder i 2021-2022 med at styrke et samarbejde på tværs af social og ældreområdet. Dette perspektiv indgår som et udviklingsinitiativ i nærværende handlingsplan. Se udviklingstiltag nr. 6, afsnit 4.

Aktivitets- og samværstilbud

Udsatte borgere støttes i at blive en del af byens mange fællesskaber. Flere udsatte er ensomme og socialt isoleret, og de mangler det netværk og fælleskab, som for mange betyder, at de kan håndtere hverdagslivet og klare sig igennem livets kriser.

Frederiksberg Kommune driver eller yder direkte tilskud til seks væresteder: Café Paraplyen, Netværkstedet Thorvaldsen, Flinten, Bakspejlet og Aftenklubben og værestedet på Roskildevej. En omstilling af værestedsområdet indgik i de strategiske udviklingsinitiativer i Den Sociale Masterplan og som et udviklingsinitiativ i forrige handleplan for udsattepolitikken.

Flinten er i 2019 flyttet til bedre rammer på Lioba, som sikrer bedre tilgængelighed for stedets brugere. Flytningen har medført, at der kommer flere brugere på Flinten, og derudover har man oprettet nye tilbud, f.eks. et tilbud rettet mod unge. Derudover arbejder kommunale støttekontaktpersonsmedarbejdere (SKP'er) på Flinten, og der er iværksat SKP-gruppeforløb på Flinten.

Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Socialafdelingen og Netværkstedet Thorvaldsen, hvori et mål er at få etableret et tættere samarbejde mellem Flinten og Netværkstedet Thorvaldsen, som deler den samme målgruppe af borgere. Der vil være en samarbejde omkring musik og kulturelle aktiviteter.

Styrket fokus på en koordineret og sammenhængende indsats

Kompleksiteten i udsatte borgeres problemstillinger betyder, at en stor gruppe vil have samtidige kontakter til f.eks. social, beskæftigelses- og sundhedsområdet.

I tråd med Udsattepolitikens mål om, at udsatte borgere skal møde en helhedsorienteret og sammenhængende indsats, arbejdes der kontinuerligt med konkrete tiltag til at understøtte, at borgeren vil opleve en koordineret og sammenhængende indsats – både på tværs af de kommunale fagområder og på tværs af myndigheder og udfører, med udgangspunkt i den enkelte borgers perspektiv og behov. Det sker f.eks. gennem Borgerens Fælles Plan, som beskrevet i afsnit ovenfor, der understøtter en grundig udredning af borgerens behov og en effektrettet indsats for borgerens progression i et samspil mellem myndighed og udfører.

Den fremskudte sagsbehandling er et vigtigt omdrejningspunktet i forhold til at facilitere en koordineret og internt organiseret indsats på tværs af forvaltningen. Organiseringen med de fremskudte sagsbehandlere på social- og beskæftigelsesområdet, herunder på Ungecentret, er eksempler på, hvordan der organisatorisk understøttes helhedsorienterede løsninger for borgerne.

Også organiseringen med Ungekoordinationsudvalget (UKO), der skal sikre trygge og sammenhængende overgange fra barn til voksen, er et eksempel på, hvordan Frederiksberg Kommune understøtter helhedsorienterede perspektiver og holdbare løsninger. Udvalget koordinerer foranstaltninger for unge 16-18 årige med særlige behov i overgangen mellem Børne- og Ungeområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet.

Endelig understøttes perspektivet om en sammenhængende indsats gennem en forbedringskultur forankret i hverdagen på tværs i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Arbejdet med forbedringer er en systematisk og medarbejderinddragende tilgang til at sikre fokus på data, kvalitet og effektivitet i arbejdsgange.

Den kommende implementering af ny Hovedlov, som forventes at træde i kraft 2022, vil være et vigtigt afsæt til at styrke et fælles perspektiv i indsatserne særligt på det organisatoriske niveau. Hovedloven skal sikre, at borgere med komplekse problemer får tilbudt en samordnet og helhedsorienteret indsats. Det handler særligt om at styrke en tilgang om en integreret faglighed med fælles faglige mål, diskurser og metoder – fremfor en opgaveløsning i fagsøjlerregi med hver sit faglige mål og metode. Der er således tale om at fortsætte i samme spor, som der allerede foregår med en koordinering på Ældreområdet, Børne- og Ungeområdet og med Ungecentret.

Samarbejde med civilsamfund

Samarbejde mellem kommuner og civilsamfundet kan både være med til at skabe sammenhængskraft og stærkere fællesskaber samt bidrage til opgaveløsning og udvikling af kommunens sociale indsatser.

Frederiksberg Kommune støtter op om den frivillige verden, som tager hånd om medborgere, der på grund af hjemløshed, misbrug, manglende netværk eller andre problemer har brug for særlig støtte eller opmærksomhed. Servicelovens § 18 sætter de økonomiske rammer for samarbejdet mellem kommuner og frivillige organisationer, og forpligter kommunerne til at sikre et godt samspil mellem frivillige tilbud og de offentlige sociale indsatser målrettet udsatte borgere. Fordelingskriterierne for frivillighedsmidlerne er styrket gennem et målgruppefokus og prioriterer sociale indsatser målrettet voksne med sindslidelse eller handicap, socialt udsatte, flygtninge samt personer uden for eller på kanten af arbejdsmarkedet.

Den frivillige sociale indsats understøtter borgeren på forskellig vis, blandt andet ved at tilbyde: Brobygning/overgang fra kommunal indsats til en selvstændig hverdag, forebyggende støtte og adgang til fællesskaber, der hindrer eller mindsker behovet for kommunal tilknytning og et alternativ til borgere, som kommunen ikke har kontakt til.

Set i lyset af Covid-19 og de afledte konsekvenser for socialt udsatte borgere, som for nogle har ført til større ensomhed og isolation, har samspillet med civilsamfundet fået en særlig central betydning.

I 2020 har Frederiksberg Kommune indgået et nyt 2-årigt partnerskab med Café Paraplyen i perioden 1. januar 2021 til 31. december 2022. Partnerskabet er indgået med henblik på at videreføre den tidlige forebyggende sociale indsats i regi af servicelovens § 82d og er finansieret igennem § 18-puljen med 525.500 kr. Partnerskabet har bl.a. fokus på at mobilisere flere ressourcer i civilsamfundet, der kan hjælpe udsatte borgere ved at aktivere borgernes egne ressourcer og ved at skabe sociale hverdagsfællesskaber gennem en håndholdt og individuel støtte. Dette indgår som et udviklingsinitiativ i nærværende handleplan. Se udviklingstiltag nr.7, afsnit 4.

Styrkelsen af indsatsen for at flere udsatte borgere kommer i bevægelse i regi af "Bevæg dig livet" er også et fokus under § 18-puljen 2021. I nærværende handleplan indgår dette fokus som et udviklingsinitiativ, der skal give udsatte og hjemløse borgere på Frederiksberg mulighed for at dyrke idræt og deltage i idrætsfællesskaber. Se udviklingstiltag nr. 8, afsnit 4.

I 2021 stilles der med en workshop skarpt på hvordan civilsamfundet i højere grad kan bringes i spil i forhold til at inkludere socialt udsatte i positive hverdagsfællesskaber. Workshoppens indgår i budgetaftalen 2020 på baggrund af forslag fra Udsatterådet. Workshoppens blev imidlertid udsat i 2020 pga. coronarestriktionerne. Workshoppens indgår i nærværende handleplan. Se udviklingstiltag nr.9, afsnit 4.

Socialt frikort

Med det sociale frikort kan socialt udsatte tjene op til 20.000 kr. uden at blive trukket i offentlige ydelser. Borgere bliver vistret til det sociale frikort af kommunens fremskudte sagsbehandlere i Socialafdelingen. Erfaringerne i kommunen og på landsplan med implementering af det sociale frikort viser, at det kræver samarbejde mellem sociale organisationer, virksomheder og kommuner at få brugen af frikortet til at lykkes for de mest udsatte borgere. På den baggrund sættes der i nærværende handleplan ind med et udviklingsinitiativ, hvor civilsamfundet inddrages i forhold til at hjælpe borgere med at afklare muligheder og finde job under det sociale frikort (se udviklingsinitiativ nr.10, afsnit 4).

Udsatteråd

Frederiksberg Kommunes Udsatteråd blev konstitueret i april 2018. Udsatterådet skal styrke dialogen med udsatte borgere. Rådet skal være med til at sikre, at de socialt udsatte borgers stemme systematisk inddrages og bidrage til at udvikle og kvalificere indsatser på udsatteområdet.

Udsatterådet bidrager med dets ekspertise og udfylder en konsulterende funktion, som understøtter udvikling og virkeliggørelse af Frederiksbergstrategien om, at byen skal være for alle. Det sker bl.a. gennem hørings svar på kommunes politikker og strategier m.m, herunder udvikling af ny udsattepolitik 2019-2022 og dens handleplan.

2.6.2 Udviklingstiltag

I tillæg til de igangværende tværgående indsatser gennemføres der i perioden 2021-2022 følgende udviklingstiltag, som er et supplement til den brede vifte af tilbud på området.

- **Udviklingsindsats 5:** Borgerens fællesplan og VUM 2
- **Udviklingsindsats 6:** Indsatser til socialt udsatte ældre med særlige pleje- og omsorgsbehov
- **Udviklingsindsats 7:** SKP i frivilligt regi efter serviceloven § 82d
- **Udviklingsindsats 8:** Idrætsfælleskaber for socialt udsatte
- **Udviklingsindsats 9:** Workshop med civilsamfund om inklusion af socialt udsatte i byens fælleskaber
- **Udviklingsindsats 10:** Socialt frikort

Indsatserne er beskrevet afsnit 4.

3 Handleplanens kobling til øvrige politikker og planer

Udsatte borgere er kendetegnet ved at have komplekse og samtidige problemstillinger i relation til sundhed, uddannelse, misbrug, beskæftigelse og sociale forhold. Flere af udsatteområdets tematikker bliver adresseret i andre planer og politikker. Dette betyder også en skærpet opmærksomhed på at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats med fælles faglige mål og et udgangspunkt i den enkelte borgers perspektiv og behov, som også er beskrevet i afsnit 2.6.1

I nedenstående skitseres sammenhængen med de øvrige fagforvaltninger, politikker og planer, hvor udmøntningen af udsattepolitikens mål også sker.

Masterplan for det specialiserede socialområde for voksne (Den sociale Masterplan)

Den Sociale Masterplan kobler udviklingen af den faglige kvalitet, den bygningsmæssig modernisering og en bæredygtig økonomi i et fælles udgangspunkt for tilbud på det specialiserede socialområde. Masterplanen understøtter et bæredygtigt Frederiksberg og lægger de spor, der sikrer udsatte borgere en plads i byen (et botilbud, et aktivitets- og samværstilbud, en støtte i egen bolig, et integreret bymiljø, en kerneydelse fra kommunen (myndighed/udfører) osv.). Der er bl.a. et strategisk fokus på kvalitet i indsatsen, herunder inddragelse af og samarbejde med borgerne. Den Sociale Masterplan opdateres årligt og fremlægges for Socialudvalget.

Den boligsociale indsats

I kommunens boligsociale indsatser, som er et centralt projekt i strategien om Socialt bæredygtig by, arbejdes der helhedsorienteret med mange borgere, som lever i udsathed eller er i risiko for at blive udsat. I tråd med udsattepolitikken 2019–2022 er formålet at klæde borgerne på til at kunne udnytte egne evner i eget liv. Det sker blandt andet gennem strukturerede forløb, som f.eks. lektiecaféer i lokalområderne, fællesspisning og åben rådgivning, eller enkeltstående aktiviteter som f.eks. Street Party eller Frederiksberg Mesterskaberne, hvor hele Frederiksberg inviteres med. I alle tilfælde er der fokus på en inddragelse af lokale aktører, frivillige og andre ressourcer for at sikre en bred og mangfoldig gruppe af deltagere.

Den boligsociale indsats har traditionelt været forankret lokalt i udvalgte boligområder. De seneste år har der dog været særlig fokus på at brede den boligsociale indsats ud, så den inkluderer hele bydele og gerne i samarbejde med det øvrige lokalområde. Formålet har været at inkludere en mere mangfoldig målgruppe på tværs af etniciteter og sociale skel. I den boligsociale indsats arbejdes der relationelt og i øjenhøjde.

Indsatsen er således krumtappen i det brobyggende arbejde mellem borgerne og de mange kommunale og øvrige indsatser, der kan understøtte borgerne, herunder udsatte borgere, i at kunne blive i egen bolig, fastholde tilknytning til arbejdsmarkedet og generelt at tage vare på eget liv.

Beskæftigelse

Frederiksberg Kommune har fokus på beskæftigelse og uddannelse for alle borgere. "Job i fokus" er Frederiksberg Kommunes overordnede strategi på beskæftigelsesområdet, hvor beskæftigelsesindsatsen

tager afsæt i borgernes forudsætning og virksomhedernes behov for arbejdskraft. Strategien understøttes af f.eks. "Beskæftigelsesplanen" og planen "Unge godt på vej".

I beskæftigelsesindsatsen arbejdes med en vifte af indsatser, der også understøtter udsatte borgere i at komme tættere på arbejdsmarkedet. Virksomhedspraktik, løntilskud og småjobs med ordinære løntimer er aktiviteter, der kan føre til stadigt tættere arbejdsmarkedstilknytning – også for borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Ressourceforløb og fleksjob er ligeledes centrale indsatser til at give udsatte borgere en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet, herunder psykisk syge. Endelig er der borgere, hvis arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat i en sådan grad, at de skal tilkendes førtidspension.

I budgetaftalen 2021-2022 er der særlig fokus på at imødegå de negative beskæftigelsesmæssige konsekvenser af Covid-19 og nedlukningen. Dette gør sig naturligvis også gældende for de udsatte målgrupper. Konkret er der afsat midler til fremskudt sagsbehandling for hjemløse over 30 år. Ligeledes igangsættes projekt Borgerdialog i fokus, der har særlig fokus på udsatte målgrupper og skal styrke den dialogbaserede beskæftigelsesindsats. Projektet fokuserer på den gode brugeroplevelse og skal understøtte og styrke borgernes kapacitet til at tage aktivt del i valget af egen beskæftigelsesindsats. Endelig skal nævnes, at flere midlertidige initiativer indenfor rammerne af den Fælles Kommunale Ungeindsats målrettet sårbare unge reduceres bevillingsmæssigt, men til gengæld variggøres.

Det sociale frikort er ligeledes en central indsats til borgere med eksempelvis misbrug, hjemløshed eller psykiske vanskeligheder, som skal hjælpe udsatte til at få en tilknytning til arbejdsmarkedet - på egne vilkår.

Unge og uddannelse

Den brede ungeindsats har gennem de seneste år haft politisk høj prioritet i Frederiksberg Kommune, hvilket afspejles i den strategiske prioritering af ungeindsatsen. Ambitionen er, at alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse eller være i beskæftigelse, da det i vid udstrækning er en forudsætning for at klare sig godt videre i livet. Ungeindsatsen er samlet i Ungecentret. Centret er tværfagligt og den unge kan her få vejledning og rådgivning om uddannelse, job og sociale forhold, og der samarbejdes tæt med misbrugscentret, sundhedscentret, boligsociale medarbejdere, og med Familieafdelingen, Fællesrådgivningen/PPR samt Skoleafdelingen. Ungecentret har en lang række forskellige tilbud og indsatser for unge, der har brug for ekstra støtte for at komme i, eller fastholde, uddannelse eller beskæftigelse. Indsatserne er beskrevet i målgruppeplanen "Unge godt på vej". Ungecentret er også omdrejningspunktet for en mere koordineret indsats for den enkelte unge.

I løbet af 2021 vil der ske en styrkelse af rammerne for ungeindsatsen for denne udsatte ungegruppe med en intensivning af den Fælles Kommunale Ungeindsats (F-KUI) på tværs af kommunale forvaltningsområder og afdelinger.

Børne- og ungeområdet

Med budgetforlig 2020 – 2022 er der sat fokus på en bredere, mere fokuseret og mere ambitiøs tilgang på Frederiksberg Kommunes udvikling på kernevelfærdsområderne. I forlængelse heraf forfølges et af fire langsigtede mål, som har fokus på at sikre, at børn og deres forældre skal have de bedst mulige rammer for at leve et godt og trygt liv på Frederiksberg.

Det betyder konkret, at Frederiksberg Kommune arbejder på at sikre rammer for, at børn og unge kan udvikle sig til kompetente, robuste og livsduelige medborgere, der kommer godt på vej med uddannelse og beskæftigelse. Der er derfor afsat midler til at fremrykke minimumsnormeringer som led i at sikre udviklingen af høj-kvalitetsdagtilbud, som ud over det generelle sigte for at understøtte alle børns udvikling også har et specifikt sigte på at understøtte en tidlig, forebyggende indsats i kommunens dagtilbud. Helt konkret er der i regi af Mønsterbryderudvalget igangsat projektet "Hånd i hånd med forældre – en fokuseret indsats til udsatte børn i dagtilbud og deres familier samt et udviklingsprojekt med fokus på at styrke tilknytningsrelationen mellem forældre og børn i udsatte positioner.

Med startskuddet til udvikling af en masterplan for Fremtidens skole 2030 er der desuden fokus på grundlæggende pædagogiske prioriteringer som blandt andet to-voksen-undervisning, faglig udvikling på centrale fagområder, mentor- og støtteordninger til børn med særlige behov og generelt en tidligere og mere forbyggende tilgang til arbejdet med børn i udfordrede positioner.

Desuden er der med budget 2020 – 2022 fokus på et løft af det specialiserede område, som kan rumme både en mere inkluderende praksis i almene tilbud i skolen, men samtidig sikrer de rette specialundervisningstilbud, der hvor der er behov.

I Frederiksberg Kommune er en tidlig og forebyggende indsats for sårbare og udsatte børn og unge kernen i det tværfaglige samarbejde mellem sundhedsplejen, dagtilbud, skoler, fællesrådgivningen og familieområdet. Formålet er, at alle børn, unge og familier får tidlig hjælp på det rette trin på den fælles indsatsstrappe. Børne- og ungeområdet arbejder med forebyggende, foregribende og indgribende tilbud kombineret med et fælles fagligt sprog for niveauer for bekymringer ift. barnets trivsel.

Med budgetforlig 2020 har kommunalbestyrelsen desuden besluttet at styrke samarbejdet på tværs af Familieafdelingen og Socialafdelingen omkring 14 – 22 årige unge med henblik på at sikre bedre overgange fra børneområdet og voksenområdet. I forlængelse heraf arbejdes der i 2021 -22 på at sikre en mere smidig overgang for de unge borgere i overgangen fra ung til voksen – som udgangspunkt ved at sikre en styrket planlægning og forberedelse af den unges overgang til voksenområde. Dette bygger på en målsætning om, at overgangen bliver længere og mere tryk for den enkelte borger og sikre langsigtede og holdbare løsninger for unge borgere med komplekse problemstillinger og behov. Konkret er sigtet, at der lægges en plan for den unges fremtid, så både den unge, familien og de involverede forvaltningsafdelinger kan handle i forhold til planen. Det indebærer at give både Familie- og Socialafdelingen mulighed for at indsamle information om forventede fremtidige indsatser. Hermed understøttes en øget videndeling og opkvalificering mellem Familieafdelingen og Socialafdelingen, så afdelingerne sammen kan skabe en bedre sammen-hæng ved overgangen til børne- til voksenområdet.

Frederiksberg Kommune huser Socialtilsyn Hovedstaden, der på vegne af alle kommuner i Region Hovedstaden varetager det sociale tilsyn med bl.a. bo- og opholdssteder, døgninstitutioner, misbrugsbehandlingstilbud, krisecentre og herberger for samfundets udsatte. Det sker igennem et professionelt og kompetent tilsyn, hvor kvaliteten af det enkelte sociale tilbud vurderes og bedømmes mindst én gang årligt med afsæt i en kvalitetsmodel, der er fælles for de fem socialtilsyn i Danmark.

Målet er at sikre udsatte borgere en så høj og fagligt funderet indsats i tilbuddene, som muligt, så borgerne profiterer af det tilbud, de modtager. Socialtilsynet arbejder aktuelt med at videreudvikle inddragelsen af borgerne og borgerperspektivet i de enkelte tilsynsbesøg, da deres oplevelser af kvaliteten er helt centrale for at kunne understøtte en udvikling for den enkelte borger. Derudover arbejder socialtilsynet med professionalisering af risikovurderinger af det enkelte sociale tilbud, så intensiteten og hyppigheden af tilsynsbesøg afspejler kvalitetsvurderingerne.

Ungekoordinationsudvalg (UKO)

Ungekoordinationsudvalget skal sikre trygge og sammenhængende overgange fra ung til voksen. Udvalget koordinerer således foranstaltningerne for unge 16-18 årige med særlige behov i overgangen mellem Børne- og Ungeområdet og Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Familieafdelingen er her en central aktør.

Frederiksberg Kommunes sundhedspolitik

Sundhedspolitikken 2019-2022 er rammen for det brede arbejde med sundhedsfremme og forebyggelse. Sundhedspolitikken har 14 mål fordelt på fire indsatsområder, og der er et særligt fokus på at nedbringe uligheden i sundheden på Frederiksberg. Blandt andet er der særlig opmærksomhed på, at ikke alle borgere benytter sig af de forebyggende tilbud. Det gælder i høj grad udsatte borgere, hvor sundhedstilstanden og middellevetiden halter alvorligt efter den øvrige del af befolkningen.

For sårbare borgere med behov for særlig støtte, udvikles endvidere løbende tiltag, der henvender sig direkte til målgruppen. F.eks. Rygestopkurser og gå- løbeklub for psykisk sårbare borgere, som drives af frivillige trænere med personlige erfaringer på området. Trænerne samarbejder med Frederiksberg Sundhedscenter, SIND Frederiksberg, den ambulante psykiatri og hospitalspsykiatrien, IF Kæmperne og støtte/kontaktpersoner fra socialpsykiatrien. Endvidere er der etableret et samarbejde med Veteranhjemmet på Roskildevej og Sundhedscentret, som et forsøg på at bringe sundhedsindsatserne tættere på udsatte målgrupper.

Med budgetaftalen 2021–2022 er socialsygeplejersken, som indgår i den opsøgende gadeplansindsats, gjort varig. Yderligere er der i 2020 ansat en læge, som er fast tilknyttet botilbud, herberg og FKRC. Disse tiltag fremmer en større lighed i sundhed og bygger bro mellem den socialfaglige- og sundhedsfaglige indsats.

Kultur og fritid

På kultur- og fritidsområdet eksisterer en række indsatser, som bidrager til inklusion i fællesskaber på forskellig vis. Fritidsguidning og fritidspas er målrettet udsatte børn og unge og har til formål at hjælpe flere ud i foreningslivet, idet et aktivt fritidsliv kan bidrage til bedre trivsel og give adgang til nye fællesskaber i regi af byens mange foreninger.

Tilsvarende arbejdes med at fremme socialt udsattes deltagelse i byens kulturliv i regi af formidlingsnetværket "Kulturstilladset". Her arbejdes for at fremme socialt udsattes deltagelse i byens kulturliv for at inkludere flere i det oplevelsesfællesskab, som kulturoplevelser kan være. Dette gøres bl.a. ved, at der i udgangspunktet stilles krav om at arrangører, som modtager puljemidler fra Kultur og Fritidsudvalget, allokerer ca. 4 procent gratis billetter til formidling til udsatte borgere ifm. betalingsarrangementer.

Ligeledes arbejdes i regi af projektet "På Kanten af Kulturen" i KU.BE med at inkludere unge fra udsatte boligområder i konstruktive fællesskaber, så de via kultur- og fritidslivet kan få et mere aktivt og socialt liv. Dette gøres bl.a. ved at stille rum og rammer til rådighed, hvor unge kan mødes om uforpligtende aktiviteter/motion med skiftende indhold. Samtidig tilbydes midlertidig, gratis træning, hvor unge kan snuse til forskellige idrætsgrene – herunder kampsport og dans. Dette for at have en konkret og letforståelig aktivitet, de unge kan samles om, som på sigt kan bane vejen for, at de selv organiserer og planlægger aktiviteter i KU.BE og/eller tager del i det mere etablerede foreningsliv.

Som del af projektet "Bevæg Dig For Livet" arbejdes med, at endnu flere borgere, herunder udsatte målgrupper, som ikke dyrker idræt, bliver idrætsaktive på Frederiksberg. Aktuelt arbejdes bl.a. med metoder til at skabe stærke foreningsfællesskaber i idrætten, som blandt andet kan tiltrække og fastholde unge, der er udsatte ift. ensomhed og i risiko for at droppe ud af eksisterende fællesskaber.

Borgerservice

Borgerservicecentret yder personlig assistance (hjælp til selvhjælp) til de borgere, som har vanskeligheder ved brugen af selvbetjeningsløsninger. Der er fokus på at vejlede og støtte borgere i forhold til kommunale afgørelser m.m. samt understøtte borgernes klage- og ankemuligheder gennem en uafhængig borgerrådgiver. Borgerrådgiveren refererer direkte til Kommunalbestyrelsen.

Udviklingen af byen

Frederiksbergstrategien er den overordnede strategi for udviklingen af byen. Det sker gennem byplanlægningsarbejde og gennem strategisk arbejde samt i samarbejde med byen – i dialog med byens borgere og brugere. Målet er at sikre velfungerende, trygge, smukke, grønne og bæredygtige rammer for byens liv i tråd med Frederiksbergstrategiens målsætninger. Der er gode erfaringer med at udvikle byområder med særlige udfordringer, f.eks. gennem område-fornyelsesprojekter. Det er en helhedsorienteret indsats, hvor et område forsøges løftet via fysiske såvel som boligsociale og kulturelle tiltag. En hjørnesten i områdefornyelse er inddragelse af lokale aktører, som sikrer en forankring af tiltagene og dermed en bæredygtig udvikling.

4 Handleplanens udviklingsinitiativer

Dette afsnit uddyber handleplanens udviklingstiltag, som blev opřidset i afsnit 3.

Udviklingsinitiativerne rækker udover de igangværende indsatser. Det er initiativer, som hver for sig og i kombination med de igangværende indsatser kan skabe en positiv forandring for borgeren og have effekt på flere af udsattepolitikens syv mål, der i praksis komplementerer hinanden.

Nedenfor fremgår de konkrete udviklingsinitiativer:

Indsats nr. 1 Udsatte borgere i hjemløshed – udviklingsmuligheder og forbedringstiltag

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	<p>Indsatsen understøtter følgende mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber - Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere - Lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer - Møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange
Målgruppe	Hjemløse borgere i langvarig hjemløshed med alvorlige og komplekse sociale problemstillinger.
Videreføres indsatsen fra 2020	<p>Ja. Indsatsen fortsætter i forlængelse af tidligere handleplan som fase 2.</p> <p>I 2021- 2022 stilles skarpt på udviklingsmuligheder og forbedringstiltag indenfor for hjemløseområdet generelt og med afsæt i regeringens nye tiltag med at give kommunerne nogle nye muligheder for, at hjælpe borgerne i hjemløshed gennem udslusningsboliger. Det vil også være et afsæt til udvikling af ny hjemløseindsats.</p> <p>Nationalt er der sket et fald i antallet af hjemløse unge siden kortlægningen i 2017 (VIVE 2019). Det store fokus på indsatser til ungemålgruppen i særligt de senere år har givet positivt udslag, idet der er registreret et fald på 16 pct. i antallet af unge i hjemløshed i alderen 18-29 år fra 2017 til 2019. Til gengæld er der i samme periode sket en stigning blandt ældre borgere, som ofte er i langvarig hjemløshed.</p>
Udfordring	<p>Frederiksberg Kommune har gennem flere år arbejdet med implementering af Housing First og udviklet paletten af tilbud overfor byens hjemløse borgere blandt andet med en række forskellige bolig og herbergstilbud.</p> <p>Kommunen har haft god succes med arbejdet, og det er lykket at nedbringe antallet af hjemløse til fra 233 i 2009 til 167 borgere i 2019. Der er ambitionen at hjemløsetallet kan nedbringes yderligere - og at flere kan hjælpes ud af langtidshjemløshed ved en fokuseret indsats.</p> <p>Erfaringerne fra hjemløsestrategien viser også, at de fleste hjemløse borgere kan klare sig i eget hjem, hvis de tilbydes en målrettet og individuelt tilpasset bostøtte. På Frederiksberg er det også vurderingen, at det kun er en mindre andel af de borgere, som bor på herberg, som ikke kan komme i egen bolig. Herbergspladserne skal være forbeholdt borgere med et akut behov.</p>
Beskrivelse af indsatsen	<p>Nationalt forventes der at ske lovændringer på området, som i højere grad skal få kommunerne til at arbejde i retning mod kortere ophold på herberg og få de hjemløse hurtigere ud i egen bolig.</p> <p>Det vurderes, at der er en række områder, hvor Frederiksberg Kommune kan forbedre vilkårene for byens hjemløse borgere. Flere af de kommunale medarbejdere/afdelinger og civilsamfundet kan tænkes ind i arbejdet med Housing First og arbejdet med at nedbringe antallet af byens hjemløse borgere, og hermed sikre bedre livsvilkår for gruppen.</p>

	<p>Indsatsen understøtter Bæredygtigt Frederiksberg – og det strategiske tema "Byen for alle". Der lægges også vægt på en øget koordineringen mellem forskellige politiske områder for at imødekomme de komplekse behov, som kendetegner mennesker i hjemløshed.</p> <p>Der er både viden og evidens for, at en bolig kombineret med den rette sociale støtte er en første grundforudsætning for at få borgere ud af hjemløshed, jf. Housing First-tilgangen. Adgangen til billige boliger til målgruppen er en af de største barrierer for at nedbringe antallet af hjemløse. Et væsentlig fokusområde er derfor at se på muligheder og eventuelle barrierer for billige og/eller alternative boliger til hjemløse eller gruppen med stor risiko for hjemløshed.</p>
Succeskriterier og forventede resultater	<p>Hjemløsetallet på Frederiksberg nedbringes - og langtidshjemløshed reduceres.</p> <p>En styrkende rehabiliterende indsats mhb. at styrke mestering af eget liv</p>
Samarbejdspartnere	<p>Socialafdelingen, herunder Hjemløseteamet under SKP-ordningen og Herbergerne Lærkehøj og Lindevang.</p> <p>Brobygning på tværs af forvaltningen særligt med BKM, Familieafdelingen, Ydelsesafdelingen og arbejdsmarkedsområdet.</p>
Kontaktperson og afdeling	<p>Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen</p>

Indsats nr. 2 ACT som indsats for borgere i langvarig hjemløshed med komplekse problemstillinger

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	<p>Indsatsen understøtter følgende mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber - Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere - Lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer - Møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange
Målgruppe	Målgruppen for projektet er langvarigt hjemløse med komplekse problemstillinger, herunder typisk misbrug og psykisk sygdom
Videreføres indsatsen fra 2020	<p>Ja</p> <p>I 2021 vil der forsat være fokus på, hvordan indsatsen skal udvikles og tilpasses, så den kan integreres med de øvrige indsatser og tilbud, som der er i dag på Frederiksberg til udsatte borgere. Derudover vil der være et fokus på, hvordan ACT-indsatsen skal forankres efter projektet udløber.</p> <p>Et særligt fokuspunkt for ACT-indsatsen 2021 er at se på effektive metoder til at motivere borgerne til at arbejde med deres psykiske problemstillinger og misbrug.</p>
Udfordring	<p>Over 20 procent af hjemløse Frederiksbergborgere er hjemløse i 1-2 år, derudover er 40 procent hjemløse i over to år. Der er tale om en målgruppe med komplekse problemstillinger, som kan have vanskeligt ved at følge behandlingstilbud i psykiatrien eller på FKRC. På den baggrund er der brug for at iværksætte en særlig indsats for denne målgruppe.</p> <p>Data fra herbergerne Lindevangen, Lærkehøj og akutboliger viser, at der var 50 hjemløse Frederiksbergborgere, som opholdte sig på pladserne i 2020, heraf var 26 var mænd og 24 kvinder.</p>
Beskrivelse af indsatsen	<p>ACT-projektet er et satspuljefinansieret projekt, som løber fra 2019 til 2021. Målgruppen for projektet er langvarigt hjemløse med komplekse problemstillinger, herunder typisk misbrug og psykisk sygdom.</p> <p>Projektet indebærer dels at skaffe relevante boliger til målgruppen kombineret med en udgående og tværfaglig indsats efter bostøttemetoden Assertive Community Treatment (ACT).</p> <p>ACT-indsatsen ydes af et tværfagligt ACT-team bestående af bl.a. myndighedssagsbehandlere, socialsygeplejerske, bostøttemedarbejdere og misbrugsbehandler. Herudover er der et løbende samarbejde med psykiatrien.</p> <p>Projektet/indsatsen er fortsat under udvikling, og flere af de borgere, som er visiteret til indsatsen har haft indsatsen i en kortere periode.</p>

	<p>Det tyder dog på, at den helhedsorienteret og fremskudte støtte, som ACT-teamet yder, hjælper borgeren til at fastholde sin bolig og arbejde med de problemfelter, som borgeren er motiveret for at arbejde med.</p> <p>Projektet følges med den Socialøkonomiske Model (SØM), som indtil videre viser, at der er en besparelse med indsatsen primært i form af reduceret brug af herbergspladser. .</p>
Succeskriterier og forventede resultater	<ul style="list-style-type: none"> - At flere borgere i langvarig hjemløshed på Frederiksberg modtager en virksom indsats, der understøtter, at borgerne genvinder deres funktionsniveau, så de selv mener, at de er i stand til at leve et selvstændigt og meningsfuldt liv. - At den tilpassede indsats/ACT-metoden, som igangsættes understøtter progression for borgeren i forhold til de konkrete problemstillinger, som borgeren oplever, fx økonomi, netværk, misbrug eller andet. - At borgeren er motiveret til at arbejde med sine problemfelter. - At borgeren oplever at modtage den rette støtte, der modsvarer kompleksiteten i hans eller hendes problemstillinger. - At borgen fastholder sin bolig.
Samarbejdspartnere	<ul style="list-style-type: none"> - Fremskudt sagsbehandling både i socialafdeling og jobcenter - Misbrugsbehandling på FKRC - Psykiatrien - Frederiksberg Kommunes Sundhedscenter - Herbergerne Lærkehøj og Lindevang - SKP-ordningen
Kontaktperson og afdeling	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen

Indsats nr. 3 Støtte til voldsramte kvinder - en styrket forebyggende indsats

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	<p>Indsatsen understøtter følgende mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber - Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere - Lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer - Møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange
Målgruppe	Kvinder udsat for vold – såvel fysisk og som psykisk vold
Videreføres indsatsen fra 2020	Ny
Udfordring	<p>De nationale data viser, at der er en stor andel voldsramte, som ikke søger hjælp eller ophold på krisecenter. Det kan både hænge sammen med, at flere voldsramte ikke har erkendt volden, og derfor ikke opsøger hjælp - eller at de primært vælger at opsøge hjælp i eget netværk.</p> <p>Nogle kvinder kan også opleve selve reaktionen/mødet med den kommunale medarbejder som en barriere. De føler sig ikke altid hørt og forstået, hvilket kan være kontraproduktivt i forhold til at søge hjælp. Et centralt greb i den sammenhæng er kompetenceudvikling og synlighed omkring de tilbud og indsatser der er (særligt indsatser udover kvindekrisecenter). Kompetenceudviklingen til medarbejdere i Socialafdelingen indgår derfor som et yderligere forebyggende tiltag.</p>
Beskrivelse af indsatsen	<p>Der sættes ind med en styrket forebyggelse i tre spor, som er særligt målrettet kommunikation, kompetenceløft og øget samarbejde med civilsamfund.</p> <p>Den stilles skarpt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den kommunale kommunikation på området. Både i forhold til hvilke oplysninger, der er let tilgængelige på kommunens hjemmeside, og hvordan de kommunale medarbejdere går i dialog med voldsramte. Der etableres en side på kommunens hjemmeside med navne på tilbud og direkte telefonnumre på relevante medarbejdere, som kan hjælpe en borger, der er udsat for vold. Dette både i forhold til kommunale tilbud, men især også frivillige og private tilbud. • Kompetenceløft af medarbejdere i socialafdelingen, som arbejder med målgruppen, herunder fremskudte sagsbehandlere samt boligsociale medarbejdere. Endvidere skal ressourcepersoner inden for andre områder end SSA's viden inden for området styrkes, så flere medarbejder får det samme sprog og redskaber til at spotte og ikke mindst hjælpe voldsramte. • Styrke samarbejdet med frivillige og andre aktører i civilsamfundet kan både være med henblik på efterværnsindsatser men også i forhold til uddannelse/kompetence af andre målgrupper.
Succeskriterier og forventede resultater	Der er ambitionen at antallet af ophold på kvindekrisecenter kan nedbringes, herunder en reduktion af gentagne ophold - og at flere kan

	hjælpes ud af deres situation gennem en styrket og bredspektret forebyggende indsats, herunder at flere hjælpes via ambulante og rådgivningstilbud fx hos eksterne leverandører.
Samarbejdspartnere	Socialafdelingen og andre aktører fra relevante fagområder på tværs af forvaltningen.
Kontaktperson og afdeling	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen og Myndighedschef Ann Christin R. Sørensen.

Indsats nr. 4 Tilbud om specialiseret udredning og behandling i døgnregi - og styrkelse af den kommunale behandling af borgere med dobbeltbelastning

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber
Målgruppe	Borgere med et misbrug og evt. psykiske sygdomme specifikt med samtidig belastning af alkohol og psykiatrisk problematik, der ikke kan fastholdes i ambulante behandling.
Videreføres indsatsen fra 2020	Ja. Indsatsen fortsætter.
Udfordring	Indsatsen skal imødekomme borgere med samtidig alkohol- og psykologisk-/psykiatrisk problematik, som er vanskeligt at udrede ambulant. Indsatsen retter sig mod personer, der opsøger Alkoholrådgivningen med ønske om hjælp i relation til alkoholproblematik. Borgeren møder ofte gentagne gange, men magter ikke at møde kontinuerligt. Målgruppen fremtræder belastet, af samtidig alkohol og personlighedsproblematik, der bl.a. kommer til udtryk ved, at de ikke ses at gennemføre behandling i ambulant regi.
Beskrivelse af indsatsen	Døgnophold på "Ringgården" Fyn, der tilbyder døgnbehandling. Ringgården huser et kompetencecenter rettet mod denne problematik finansieret af Sundhedsstyrelsens puljemidler.
Succeskriterier og forventede resultater	Personer der deltager i døgnbehandlingen på Ringgården formår efterfølgende at profitere af hhv. alkohol- og/eller psykiatrisk behandling og fastholde behandlingsmål.
Samarbejdspartnere	"Ringgården" og social- og sundhedsfagligt personale på Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter FKRC.
Kontaktperson og afdeling	Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter Karin Raahauge, centerleder FKRC Lena Andersen afdelingsleder, Alkoholrådgivningen FKRC Annette Eberhardt afdelingslæge, Alkoholrådgivningen FKRC

Indsats nr. 5 Borgerens fælles plan med VUM 2

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	<p>Indsatsen understøtter følgende mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber
Målgruppe	Udsatte borgere med komplekse problemer.
Videreføres indsatsen fra 2020	<p>Ja. Arbejdet med Borgerens fælles plan er en strategisk indsats i Frederiksberg Kommune, som led i arbejdet med kvaliteten og den faglige dybde på det voksenspecialiserede socialområde.</p> <p>Der sker en videreudvikling af voksendredningsmetoden (VUM 2) med henblik på i endnu højere grad at involvere borgeren aktivt i udvikling af handleplaner og til, at sagsbehandlingen for voksne med handicap, psykiske vanskeligheder eller sociale problemer er tidssvarende, lovmedholdelig og understøtter god kvalitet.</p>
Udfordring	<p>Socialafdelingen har i de seneste år arbejdet med progressionsmålinger og fælles dokumentationspraksis på tværs af myndighed- og udførerniveau i regi af "Borgerens fælles plan".</p> <p>VUM i sagsbehandlingen videreudvikles i praksis i forhold til bl.a. at sikre en hensigtsmæssig og ensartet metodeanvendelse på tværs af medarbejderne, og samtidig sikre et solidt grundlag for udmøntningen af kommunens serviceniveau samt opfølgning på eventuelle systematiske fejl. Et særligt mål er at koble den løsningsfokuserede tilgang (LØFT) som metode til involvering af borgeren i udarbejdelsen af handleplaner.</p> <p>For fremadrettet at følge de fælles nationale retningslinjer og den faglig udvikling er det nødvendigt at lave begrebstilpasning i fagsystemet Sensum. Projektets segment, som vil drage fordel og være påvirket af projektet, er ca. 620 medarbejdere i Socialafdelingen i Frederiksberg Kommune.</p>
Beskrivelse af indsatsen	<p>Et stort arbejde i Borgerens Fælles Plan har været at skabe et fælles sprog og et tættere samarbejde mellem myndighed og udfører, som skaber mere sammenhængende indsatser overfor borgeren. Indsatsen er en del af Den Sociale Masterplan.</p> <p>Dette sammenholdt med systematiske målinger og beskrivelser af borgernes støttebehov bidrager til at tydeliggøre, om indsatsen hjælper borgeren i at nå de opstillede mål. Det giver samtidig et mere kvalificeret grundlag for i samarbejde med borgeren at ændre på de indsatser, der ikke har den ønskede progression, men også grundlag for at gøre mere af det, der virker.</p> <p>De kommende år arbejdes der med at kvalificere arbejdet med mål på socialområdet på både udfører og myndighedsniveau. I dette arbejde er der fokus på en mere systematisk borgerinddragelse, så borgerne kan deltage mere aktivt i vurderingens af egne støttebehov og progression.</p> <p>Der er også etableret en app-løsning for borgeradgang, som er i gang med at blive testet.</p>

	<p>Kompetencer og kommunikationsværktøjet til at styrke den gode dialog med borgeren er et vigtigt spor i udviklingen af indsatsen. Et andet spor i kompetenceudvikling er en tilpasning af fagsystemet Sensus. Dette tiltag indgår i budgetaftale 2021- 2022, hvor der investeres i at systemet tilpasses til fælles nationale retningslinjer med de rette begrebstilpasninger som hænger tæt sammen med den nationale tilpasning af Voksenudrednings-metoden (VUM). Sigtet er at styrke grundlaget for læring, benchmarking og styring af området i en tværkommunal kontekst. På sigt forventes, at implementeringen af nye systematiserede begreber og ydelseskategorier vil muliggøre en endnu mere præcis tildeling af ydelser til borgere.</p>
Succeskriterier og forventede resultater	<p>En styrket dokumentations- og samarbejdspraksis mellem udfører og myndighed og bedre data, der kan give mere viden om resultaterne af de socialfaglige indsatser. Se "Beskrivelse af indsats" for uddybning heraf.</p>
Samarbejdspartnere	<p>Socialafdelingen (både myndighed og udfører) Jura og Udvikling (Ledelsesinformation) It-leverandør (systemunderstøttelse - i forhold til borgeradgang)</p>
Kontaktperson og afdeling	<p>Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen</p>

Indsats nr. 6 Indsatser til socialt udsatte ældre med særlige pleje- og omsorgsbehov

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: -Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser -Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere -Lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer -Møder en helhedsorienteret indsats og sammenhængende overgange
Målgruppe	Udsatte ældre borgere. Borgernes udsathed varierer fra psykisk sårbarhed, misbrug af alkohol eller stoffer og/eller flere psykiske diagnoser. Ofte er brugerne af indsatserne mænd, hvor nogle er hjemløse, mens andre er i egen bolig. Målgruppen har behov for en relativ tung sundhedsfaglig plejeindsats, samtidig med omsorg og støtte til at genvinde, vedligeholde og udvikle egen funktionsevne.
Videreføres indsatsen fra 2020	Indsatsen videreføres som fase 2 og bygger videre på erfaringer med alternative plejeboliger på Lioba. Et særligt fokus for 2021- 2022 er på muligheder for et øget samarbejde mellem social- og ældreområdet med fokus på snitflade problematikker.
Udfordring	De generelt bedre sundheds- og livsvilkår for den brede befolkningen, har ført til en stigende levealder for udsatte borgere. Eksempelvis er der fra 2009-2019 kommet mere end 50 procent flere hjemløse over 50 år. (VIVEs kortlægning "Hjemløshed i Danmark 2019"). Denne gruppe af borgere ældes tidligere end andre, fordi de tit har haft et hårdt liv. Den tidlige aldring og de plejebehov, som følger, når man for eksempel lever med et alkohol- eller stofmisbrug, kræver ofte en særlig indsats.
Beskrivelse af indsatsen	Ældre udsatte borgere får ikke altid den hjælp, de har behov for. De som modtager omsorg og pleje kan opleve store problemer i deres møde med det sundhedsfaglige system, fordi hjælpen ikke passer til mennesker med komplekse sociale problemer. Pleje og omsorgsbehov er de samme som andre ældres behov, men der skal særlige kompetencer til at håndtere problematikker i relation til mennesker med komplekse problemstillinger. Det er ambitionen at styrke samarbejdet mellem social og ældreområdet gennem et fokus på muligheder. Det handler om ældrekoordinationsudvalget og fælles visitation, kompetenceudvikling og øget kendskab til hinandens områder. I tillæg vil der være fokus på at skabe synergi mellem områderne. FKRC har på sagsniveau et løbende samarbejde med hjemmeplejen og dette samarbejde skal styrkes og udvikles i de kommende år.
Succeskriterier og forventede resultater	Borgernes sundhedstilstand fremmes. Borgerne oplever konkret bedre livskvalitet, færre smerter og længere levetid. Derudover aflastes både kommunen og regionen, idet de gennem indsatsen forebygger lange og ukoordinerede indlæggelser.
Samarbejdspartnere	Samarbejdsflader med psykiatrien, FKRC, Ældreområdet.
Kontaktperson	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen

Indsats nr. 7 SKP i frivilligt regi efter serviceloven § 82 d

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber
Målgruppe	Udsatte borgere med lettere komplekse problemer.
Videreføres indsatsen fra 2020?	Ja Fra 2021 vil projektet have fokus en styrkelse af samarbejdet mellem Frederiksberg Kommune og Café Paraplyen, f.eks., ved at projektkoordinatoren fysik har en kontorplads i socialafdelingen. Herved sikres en øget synlighed i den daglige kontakt med socialafdelingens medarbejdere. Der vil også være øget fokus på at tilbyde en fortsat kontakt til borgeren efter forløbets afslutning via telefonisk kontakt og med invitation til uformelle kaffemøder eller ture i frivilligt regi. Der vil være fokus på udbygning af samarbejdet til andre frivillige indsatser og organisationer med henblik på forankring af deltagerne i buddyprojektet i sociale fællesskaber, når forløbet er slut. Projektet får §18 midler.
Udfordring	Flere udsatte borgere er ensomme og socialt isoleret og de mangler det netværk og fællesskab, som for mange betyder at de kan håndtere hverdagslivet og klare sig igennem livets kriser. Samtidig findes der mange ressourcer i civilsamfundet som kan tænkes ind og være med til supplere kommunens tilbud og hjælpe til at løfte udsatte borgere ind hverdagsfællesskabet gennem en håndholdt og individuel støtte i hverdagen.
Beskrivelse af indsatsen	Det overordnede mål tager udgangspunkt i at udvikle en ny civilsamfundsindsats, der kan tilbyde en tidlig og forebyggende indsats til borgere, som har lettere funktionsnedsættelser på baggrund af psykisk sårbarhed og/eller sociale problematikker. Borgerne henvises fra Frederiksberg Kommune. Indsatsen tager afsæt i Café Paraplyens rammer, men gør også brug af lokale aktivitetsmuligheder. Der iværksættes 2 konkrete aktiviteter, som er koordination og følgeskab samt hjælp til netværks skabelse. Indsatsen skal understøtte Serviceloven §82d med sigte på inklusion og forebyggelse af udsatte borgere etableret i samarbejde med frivillige sociale organisationer, som skal komplementere kommunens tilbud.
Succeskriterier og forventede resultater	Flere udsatte borgere vil få en mindre kaotisk hverdag gennem en håndholdt og individuel støtte i frivilligt regi, som også vil betyde inklusion i hverdagsfællesskaber.
Samarbejdspartnere	Værestedet Cafe Paraplyen

Kontaktperson og afdeling	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen Cafe Paraplyen, Leder Tina Kragh

Indsats nr. 8 Idrætsfællesskaber for socialt udsatte

Politisk udvalg	Socialudvalget og Kultur og Fritid
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: - Har de samme muligheder for at leve et sundt liv som alle andre borgere - Er aktive i samfunds-, forenings- og det demokratiske liv
Målgruppe	Udsatte borgere med komplekse problemer.
Videreføres indsatsen fra 2020	Ja
Udfordring	<p>Udsatte borgere har generelt vanskeligt ved at gøre brug af relevante sports- og interessefællesskaber i foreninger og frivillige organisationer. Over 85 % af de udsatte føler sig ensomme - og deres netværk er væsentlig mindre end resten af befolkningen. Det giver risiko for mistrivsel og sårbarhed.</p> <p>Målgruppen er kendetegnende ved at være præget af massive sociale problemer. Der er tale om mennesker ofte på kontanthjælp, der slås med bl.a. misbrug, psykiske sygdomme, arbejdsløshed og hjemløshed.</p>
Beskrivelse af indsatsen	<p>Under §18 puljen er der indgået to partnerskabsaftaler med foreningerne OMBOLD og IF Kæmperne.</p> <p>OMBOLD: Indsatsens formål er at give udsatte og hjemløse borgere på Frederiksberg mulighed for at dyrke idræt og deltage i idrætsfællesskaber gennem åben træning, hvor fodboldaktiviteten er tilpasset til socialt udsattes psykiske, fysiske og sociale funktionsniveau, for derigennem at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forbedre sundhedstilstanden hos en målgruppe, som har en markant ringere sundhedstilstand end befolkningen som helhed. - Forbedre brugernes sociale netværk samt forebygge og afhjælpe ensomhed - Reducere misbrug - Inddrage målgruppen i frivilligt arbejde ved Asfaltligaen og åbne træninger <p>Fodboldaktiviteterne henvender sig mest til de bedst fungerende indenfor denne gruppe, men OMBOLD's gadefodboldaktiviteter henvender sig også til udsatte, som ikke har lyst eller de fysiske forudsætninger for at deltage i spillet på banen. En del af deltagerne ved OMBOLDS stævner kommer, som tilskuere eller som frivillige for at hjælpe med at lave kaffe, passe måltavle og andet nødvendigt arbejde. Der bliver gjort en særlig stor indsats for at inddrage udsatte og psykisk sårbare Frederiksberg borgere som deltagere og frivillige.</p> <p>Fodboldden er rammen, men der fokuseres på at skabe fællesskab mellem spillerne, der rækker ud over fodboldbanen. OMBOLD afholder tre ugentlige fodboldstræninger, hvoraf en er specielt rettet mod at engagere Frederiksberg-borgere. De har et tæt samarbejde med institutionerne Soltoppen, Forchhammersvej og Lærkehøj om fodboldtræning for udsatte borgere, der blandt andet indebærer et fælles fokus på at fjerne de praktiske, logistiske og sociale udfordringer, der kan afholde udsatte borgere fra at dyrke idræt. OMBOLD afvikler tillige stævner og mesterskaber i gadefodbold både turneringer med en fast struktur og ad hoc turneringer.</p>

	<p>IF Kæmperne er en idrætsforening, der primært henvender sig til personer over 18 år med psykiske og/eller sociale udfordringer eller sårbarheder. IF Kæmperne tilbyder blandt andet badminton, yoga, gymnastik og dans.</p>
<p>Succeskriterier og forventede resultater</p>	<p>Skabe opmærksomhed og interesse for idræt blandt udsatte, hjemløse og psykisk sårbare voksne på Frederiksberg. Der foretages opsøgende arbejde på minimum 10 væresteder, boformer, herberger, misbrugscentre mm. på Frederiksberg med henblik på at få institutionerne til at gøre idrætsaktiviteter til en del af tilbudsviften overfor deres udsatte borgere og motivere til deltagelse i OMBOLDS Asfaltliga og åbne træninger.</p> <p>Give udsatte, hjemløse og psykisk sårbare voksne på Frederiksberg mulighed for positive oplevelser og fysisk udfoldelse uden at forpligte sig til medlemskab af en idrætsforening/fodboldklub.</p>
<p>Samarbejdspartnere</p>	<p>OMBOLD og IF Kæmperne</p>
<p>Kontaktperson og afdeling</p>	<p>SSA, Frivillighedskonsulent Mette Møller Nordenholt</p>

Indsats nr. 9. Workshop med civilsamfund om inklusion af socialt udsatte i byens fællesskaber

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: - Er aktive i samfunds-, forenings- og det demokratiske liv
Målgruppe	Udsatte borgere udenfor fællesskabet
Videreføres indsatsen fra 2020	Ny. Der blev i budgetaftale 2020 afsat midler til en workshop om hvordan civilsamfundet i højere grad kan bringes i spil - og inddrages til at inkludere sårbare borgergrupper i positive hverdagsfællesskaber, på baggrund af forslag fra Udsatterådet. Workshoppen blev i 2020 udsat pga. coronarestriktionerne.
Udfordring	Mange udsatte borgere lever isoleret, er ensomme og oplever begrænset mulighed for at deltage i fællesskaber i byen – ikke fordi de ikke ønsker det, men forudsætningerne kan være vanskelige. Civilsamfundet rummer et stort potentiale for at sikre innovation og udvikling af den sociale indsats. Civilsamfundet kan i langt højere grad, end vi ser i dag, inddrages i den sociale indsats. Der ses f.eks. et uforløst potentiale i, at arbejde med tidlig opsporing, håndholdte indsatser samt efterværn med inddragelse af frivillige og civilsamfund i arbejdet med målgrupper af udsatte borgere.
Beskrivelse af indsatsen	Indsatsen skal styrke inddragelse af civilsamfundet og frivillige organisationer i det sociale arbejde, og kvalificerede frivillige organisationer i arbejdet med socialt udsatte personer. Workshoppen skal blandt andet identificere områder, hvor brug af frivillige og private kan styrke udsattes inklusion i frivillige fællesskaber, som aktive deltagere. Der afholdes en workshop med Udsatterådet, Frivillig forum og andre relevante aktører om hvordan civilsamfundet i højere grad kan bringes i spil og inddrages til at inkludere sårbare borgergrupper i positive hverdagsfællesskaber. Der vil være en bred deltagelse fra forvaltninger, forenings- og erhvervsliv, samt borgere, brugere og politikere.
Succeskriterier og forventede resultater	En styrket inddragelse af civilsamfundet og frivillige organisationer i arbejdet med socialt udsatte personer. Flere udsatte borgere inkluderes i positive hverdagsfællesskaber, hvor de ikke bare er brugere, men også aktivt tager del i det.
Samarbejdspartnere	SSA, Udsatterådet og Frivillig Forum
Kontaktperson og afdeling	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen

Indsats nr. 10 Socialt frikort

Politisk udvalg	Socialudvalget
Mål fra udsattepolitikken	Indsatsen understøtter følgende mål: - Udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser - Er aktivt bidragende på arbejdsmarkedet eller tager del i frivillige fællesskaber
Målgruppe	Udsatte borgere med komplekse problemer.
Videreføres indsatsen fra 2020?	Ja. Folketinget har den 21. december 2020 vedtaget, at ordningen med socialt frikort videreføres ved en forlængelse af forsøgsperioden med yderligere to år. I 2021- 2022 vil indsatsen have særligt fokus på at udbrede information om ordningen på Frederiksberg og afdække nye muligheder for at få flere udsatte i job, under det sociale frikort gennem samskabelse med civilsamfundet. Kirkens Korshærs Sociale Vaskeri skal således udvikle et pilotprojekt til at styrke den rette matchmaking mellem borgere og virksomheder, som finansieres af §18 midler.
Udfordring	På baggrund af de foreløbige erfaringer i 2020, er det tydeligt, at det har været en udfordring for borgere visiteret til et socialt frikort at finde beskæftigelse. Samme billede ses landsdækkende. I samarbejde med civilsamfundet arbejdes, der aktuelt på at finde en løsning på denne udfordring.
Beskrivelse af indsatsen	Med det sociale frikort kan socialt udsatte tjene op til 20.000 kr. uden at blive trukket i offentlige ydelser. Borgere bliver visiteret til det sociale frikort af kommunens fremskudte sagsbehandlere i Socialafdelingen, som har en tæt relation til udsatte borgere og de gennemfører via den nære relation en hurtig sagsbehandling og de har informeret om ordningen på bosteder, væresteder, jobcenter mm. De egnede jobs skal opdyrkes i lokalområdet og aktivt søges af de, som har fået mulighed for et socialt frikort. Det er en forudsætning at jobbet er ordinært og understøttet. Kirkens Korshærs Sociale Vaskeri skal udvikle et pilotprojekt til at styrke den rette matchmaking mellem borgere og virksomheder, som finansieres af §18 midler. Derudover er der fokus på at udbrede god information om ordningen til både borgere og virksomheder. Borgere kan være bange for, at ordningen vil gå ud over deres ydelser, mens virksomheder frygter et stort bureaukratisk merarbejde ved ansættelse af en borger med socialt frikort. Det er derfor vigtigt, at informere både borgere og virksomheder grundigt i ordningens muligheder.
Succeskriterier og forventede resultater	- At flere socialt udsatte kan få en chance for at blive en del af arbejdsfællesskabet på vilkår, som passer til dem, og få mulighed for at tjene egne penge, finde mening og struktur i hverdagen - og at blive anerkendt lige med andre i samfundet. - At visitationen er smidig og effektiv og at der kan tilbydes passende småjobs til de udsatte borgere, som kan og vil indgå i det sociale frikort, gennem samarbejde med jobcenter, virksomheder og foreninger på Frederiksberg.
Samarbejdspartnere	Socialafdelingen, Kirkens Korshærs Det Sociale Vaskeri

Kontaktperson og afdeling	Socialafdelingen, Socialchef Flemming Nielsen